

FRØYA KOMMUNE

HOVEDUTVALG FOR LEVEKÅR		Saksliste
Møtested: Kommunestyresalen	Møtedato: 15.02.2024	Kl. 09:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
9/24	24/245 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 25.01.24
10/24	24/246 REFERATSAKER
11/24	24/247 ORIENTERING/SPØRRERUNDE
12/24	24/243 TILSTANDSRAPPORT BARNEVERN
13/24	24/244 HELSESTASJON OG PSYKISK HELSETILBUD BARN, UNGE OG FAMILIER

Sistranda, 08.02.24

Ole Morten Sørvig
Leder

Veronica Furuvik
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende sted:

www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato: 15.02.2024	Arkivsaksnr: 24/245	Sak nr: 9/24
Saksbehandler: Veronica Furuvik	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
9/24	Hovedutvalg for levekår	15.02.2024

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 25.01.24

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 25.01.24 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 25.01.24.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato: 15.02.2024	Arkivsaksnr: 24/246	Sak nr: 10/24
Saksbehandler: Veronica Furuvik	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
10/24	Hovedutvalg for levekår	15.02.2024

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

- Avtale FUR
- Kontrakt Trøndelag fylkeskommune

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato: 15.02.2024	Arkivsaksnr: 24/247	Sak nr: 11/24
Saksbehandler: Veronica Furuvik	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
11/24	Hovedutvalg for levekår	15.02.2024

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

Forslag til vedtak:

- Omvisning/besøk ved virksomheten Familie og helse
- Orientering «Øya» satsningen - det skal en hel øy til å oppdra et barn
- Orientering Ungdomsbasen og Mekkeverksted

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato: 15.02.2024	Arkivsaksnr: 24/243	Sak nr: 12/24
Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik	Arkivkode: F47	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
12/24	Hovedutvalg for levekår	15.02.2024
/	Kommunestyret	

TILSTANDSRAPPORT BARNEVERN

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret støtter barneverntjenestens plan for å styrke sine tjenester i Frøya kommune, med de tilrådninger og prioriteringer som vist i saken.
2. Kommunestyret godkjenner barneverntjenestens plan for å styrke tjenestene, inkludert deltakelse i tjenestestøtteprogrammet, kompetanseheving på lovverket, økt veiledning og oppfølging av saker, kontinuerlig kompetanseutvikling, og samarbeid med andre kommuner
3. Kommunestyret understreker betydningen av å fortsette det forebyggende arbeidet ved å tilby tidlig hjelp til barn og familier gjennom tverrfaglig samarbeid på tvers av ulike tjenester, og ber kommunedirektøren fortsette å ha fokus på dette arbeidet.

Vedlegg:

Tilstandsrapport barnevern
Tilsynsrapport Statsforvalteren

Saksopplysninger

Fra 1. januar 2021 er det endring i Barnevernloven §2-1 der kommunestyret minst en gang i året skal få en redegjørelse om tilstanden i barneverntjenesten. Dette er andre året det utarbeides en slik tilstandsrapport for barnevernet i Frøya kommune. Kommunes øverste politiske og administrative ledelse har det overordnede ansvaret for at barneverntjenesten forvaltes i tråd med regelverk, slik at barn og familier får den hjelpen de har behov for.

Redegjørelsen skal gi den politiske ledelsen god kunnskap om tilstanden i egen barnevernstjeneste og kvaliteten i arbeidet som gjøres.

Frøya barneverntjeneste, som består av 7 årsverk, har opplevd utfordringer med å fylle alle stillingene gjennom 2023. Av disse har 3 av 7 årsverk stått ubesatt gjennom året, til tross for gjentatte utlysninger som ikke har resultert i søkere med nødvendig kompetanse. For å sikre kontinuitet og kompetanse i tjenesten har det vært nødvendig å leie inn konsulenter fra et konsulentfirma, med en konsulent fra januar og en annen fra oktober.

Barneverntjenesten er sammensatt av tverrfaglig personale, inkludert barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og pedagoger. Disse generalistene håndterer alt fra mottak av bekymringsmeldinger til tiltak og oppfølging av fosterhjem og ungdom i ettervern. Til tross for stor utskifting i barneverntjenesten de siste årene, har Frøya barneverntjeneste opprettholdt stabiliteten i ansatte gruppen gjennom 2023. Dette har bidratt til å styrke arbeidsmiljøet og muliggjøre fokusert kompetanseutvikling.

Likevel har fortsatt mange av de ansatte begrenset erfaring med kommunalt barnevern, noe som gjør tjenesten sårbar i møte med komplekse saker og lovmessige krav. Statsforvalteren har understreket behovet for tilstrekkelige ressurser til å ivareta barnas behov i tråd med lovverket, spesielt med tanke på endringer i europeiske menneskerettsdomstolens dommer og reformer på barnevernsområdet. Frøya kommune, preget av økende befolkningstall og mangfold med arbeidsinnvandring og flyktningmottak, står overfor utfordringer knyttet til misforståelser og frykt blant visse grupper overfor barnevernet. For å avhjelpe dette, inkluderes det forebyggende arbeidet i stillingsinstruksene for to av de ubesatte stillingene i barneverntjenesten.

Videre har kommunen en avtale med Barnevernsvakta i Trondheim for akuttberedskap utenom barneverntjenestens åpningstid, som sikrer nødvendig bistand i akutte situasjoner og midlertidige løsninger inntil barneverntjenesten er tilgjengelig. Barneverntjenesten på Frøya har gjennom flere år hatt et stabilt gjennomsnitt av bekymringsmeldinger, som ligger mellom 55-60 meldinger årlig. I 2023 ble det imidlertid registrert 61 bekymringsmeldinger, med en økning i alvorlige meldinger som reflekterer nasjonale trender.

Økt fokus på kartlegging kan delvis forklare denne økningen, ettersom barnevernsfeltet har gjennomgått betydelig utvikling de siste 5-10 årene. Skoler, politi og private instanser har vært de hyppigste meldingsgiverne det siste året, med en økning fra visse skoler.

Oppvekstreformen understreker behovet for tidlig innsats på lavterskelnivå, der skoler og barnehager spiller en sentral rolle i samarbeid med andre tjenester. Undersøkelsene utført av barneverntjenesten ble i stor grad avsluttet innen frist, med kun 4% av sakene som overskred tidsrammen på 3 måneder. Barneverntjenesten vektlegger barns medvirkning og tilbyr familieråd som en del av undersøkelsesmetoden.

I tillegg prioriteres kompetanseheving, blant annet gjennom implementering av metoden "barnesamtalen" og deltakelse i kurs som fokuserer på arbeid med barn og familier med ulik bakgrunn. Tiltaksarbeidet er avhengig av samarbeid både internt og eksternt, med behov for rekruttering av flere støttekontakter og besøkshjem. Barneverntjenesten har også ansvar for oppfølging av barn under omsorg, med krav om minimum fire oppfølgingsbesøk årlig. Fosterhjem og institusjonsplasseringer er viktige tiltak som krever koordinering og oppfølging, og Frøya kommune har etablert et system for tilsyn av disse barna. Ettervern tilbys frem til 25 år og gir unge muligheten til å ha stabile boforhold og fullføre utdanning. Per desember 2021 hadde Frøya barneverntjeneste 8 ungdommer på ettervern, hvorav noen fortsatte å bo i fosterhjem etter myndighetsalder.

Statsforvalteren i Trøndelag gjennomførte et tilsyn med Frøya kommune sin barneverntjeneste sommeren/høsten 2023, hvor de besøkte kommunen og tjenesten den 5. september 2023. Muntlig tilbakemelding ble gitt hovedutvalget høsten 2023 og endelig rapport forelå 30 januar 2024 og er vedlagt.

Tilsynet hadde fokus på barneverntjenestens arbeid med undersøkelser og ble gjennomført som et dokumenttilsyn med gjennomgang av fire saker. Bakgrunnen for tilsynet var kjennskap til kommunens utfordringer med å opprettholde stabil ledelse og bemanning i barneverntjenesten, samt tidligere avdekket sårbarhet knyttet til undersøkelsesarbeidet.

Statsforvalteren vurderte at undersøkelsesarbeidet i tre av de fire sakene ikke var forsvarlig utført, med manglende kartlegging av barnets omsorgssituasjon og behov, begrenset medvirkning fra barnet og utilstrekkelig dokumentasjon av faglige vurderinger. Tilsynet avdekket også sårbarheter knyttet til barneverntjenestens kompetanse, manglende felles praksis og tilgang på hjelpetiltak.

Etter tilsynsbesøket ble det klart at Frøya barneverntjeneste skal delta i Tjenestestøtteprogrammet med oppstart i 2024, et tiltak for å styrke kvaliteten på undersøkelsesarbeidet og samarbeidet med familier. Statsforvalteren mener deltakelsen vil være nyttig, men understreker behovet for flere tiltak fra kommunen for å rette opp lovbruddene avdekket i tilsynet.

Statsforvalteren ber derfor om at Frøya kommune utarbeider en plan med konkrete mål, tiltak, frister og kontrolltiltak for å rette lovbruddene, med innlevering av planen innen begynnelsen av april 2024.

Vurdering

Barneverntjenesten i Frøya kommune har påstartet arbeidet med å utarbeide en plan for å styrke sine tjenester. Både med bakgrunn i Statsforvalternes tilsyn og utfordringer beskrevet i tilstandsrapporten.

Dette inkluderer:

- Deltakelse i tjenestestøtteprogrammet i regi av Statsforvalteren for å sikre kontinuerlig utvikling og forbedring av tjenestene.
- Kompetanseheving på lovverket og implementering av metoden "barnesamtalen" for å bedre forstå barns behov og situasjon.
- Økt veiledning og oppfølging av saker fra leder for å sikre kvalitet og forsvarlighet i arbeidet.
- Kontinuerlig kompetanseheving og utvikling av tiltak for å styrke det faglige nivået i tjenesten.
- Samarbeid med andre kommuner for å utveksle erfaringer og ressurser for å gjøre tjenesten mer robust og effektiv.

Videre må kommunene fortsette å utvide sitt forebyggende arbeid ved å tilby tidlig hjelp til barn og familier. Dette krever et tverrfaglig samarbeid på tvers av ulike tjenester, med fokus på å jobbe forebyggende. Barnevernet skal kun involveres i de mest alvorlige sakene der det er bekymring for alvorlig omsorgssvikt, mens andre tjenester må ta ansvar for tidlig innsats.

Innsatsområder og tiltak som skal prioriteres videre inkluderer:

- Bemanningmessig stabilitet og trivsel, med fokus på å beholde ansatte og sikre tilstrekkelig bemanning.
- Fokus på kompetanse og utvikling, med tilstrekkelig tid og ressurser for opplæring og veiledning av ansatte.
- God og tilgjengelig ledelse, med klare rolleavklaringer og tydelig lederskap.
- Rekruttering og kompetanseheving, med muligheter for videreutdanning og rekruttering av ansatte med nødvendig kompetanse.
- Levering av forsvarlige og gode tjenester til barn og unge, med fokus på tidlig innsats og tilgjengelige hjelpetiltak.
- Effektivt forebyggende arbeid gjennom tverrfaglig samarbeid og evaluering av endringer i praksis.

Dette er viktige tiltak for å sikre at barneverntjenesten i Frøya kommune kan levere kvalitetstjenester og bidra til å sikre barns trygghet og trivsel.

Kommunedirektøren tilrår at de de ulike innsatsområder og tiltak som fremkommer i rapporten prioriteres i det videre utviklingsarbeidet.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato: 15.02.2024	Arkivsaksnr: 24/244	Sak nr: 13/24
Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik	Arkivkode: G11	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
13/24	Hovedutvalg for levekår	15.02.2024
/	Kommunestyret	

HELSESTASJON OG PSYKISK HELSETILBUD BARN, UNGE OG FAMILIER

Forslag til vedtak:

Kommunestyret støtter kommunedirektørens anbefalinger om gradvis opptrapping og evaluering av effekten av en ny organisering av psykisk helsetjeneste for barn og unge.

1. Kommunestyret vedtar å styrke helsestasjonstjenesten med en stilling som helsesykepleier, forutsatt at tilskuddssøknaden blir innvilget. Stillingen legges inn i økonomiplanperioden fra 2025.
2. Kommunestyret avsetter en stilling, øremerket for å styrke det psykiske helsetilbudet for barn og unge. Denne finansieres gjennom havbruksfondsmidler for 2024. Stillingen legges inn i økonomiplanperioden fra 2025.
3. Det siste foreslåtte årsverket tilrås å avvendes, slik at kommunedirektøren kan evaluere og vurdere effekten av samordningen i den nye psykiske helsetjenesten for barn og unge. En beslutning rundt denne stillingen vil bli tatt basert på resultatene av evalueringen.
4. Kvalitetsutvikling og ressurser til opplæring og faglig utvikling prioriteres innenfor allerede vedtatt rammer.

Saksopplysninger:

I verbal del - sak 177/23 økonomi og handlingsplanprogram ble det vedtatt følgende:

Styrking av helsestasjonen.

- Tidlig innsats er viktig for barns vekst og utvikling. Denne innsatsen må iverksettes på flere arenaer. Helsestasjonen møter alle barn og deres foreldre. De er en viktig arena med tanke på tidlig innsats. For å kunne ivareta dette arbeidet trenger helsestasjonen flere ressurser. Vi ber om at kommunedirektøren tar kontakt med de som jobber på helsestasjonen og kartlegger deres behov, og kommer tilbake til kommunestyret med en sak på det så snart som mulig, og senest i april møtet.

Skolehelsetjeneste og lavterskeltilbud psykisk helse for barn, unge og familier

Kommunedirektøren bes utrede styrking av skolehelsetjenesten og behovet for lavterskeltilbud innen psykisk helse for barn, unge og familier. Saken fremmes til Hovedutvalg for Levekår og Kommunestyret inne 01.03.24

Kommunedirektøren velger å se disse to i sammenheng.

Uttales på status og utfordringer i tjenestene

Frøya kommune har gjennom flere år satt forebyggende psykisk helsearbeid høyt på agendaen gjennom ØYA-satsningen og jobbet intensivt med universelle, befolkningsrettede tiltak for barn og unge. Parallelt med at dette arbeidet videreføres i tiden fremover, ses et behov for å styrke kommunens arbeid med forebygging ovenfor risikogrupper og individer med særlig sårbarhet, samt sikre at innbyggere med psykiske vansker har tilgang på oppfølging/behandling.

Det vurderes i dag å være et sprik mellom de psykiske helsetjenestene kommunen skal sørge for og det tilbudet vi i dag har anledning til å tilby befolkningen. Frøya kommune har per i dag ikke en psykisk helsetjeneste til barn og familier som samsvarer med den nasjonale veilederen lansert oktober 2023. Tjenestetilbudet er fragmentert og mangelfullt for deler av målgruppa. De eldste barna og ungdom får hjelp fra avdeling psykisk helse, mens de yngste barna og deres familier står i dag uten et psykisk helsetilbud utover helsestasjon og skolehelsetjenesten. Følgelig har ikke helsestasjonen og skolehelsetjenestens hatt kapasitet til flere av sine oppgaver innen helsefremming og forebygging på lang tid, slik som å holde ICDP-gruppe (foreldreveiledningsprogram), fødselsforbredende kurs og sikre tilstedeværelse på barnehagene og skolene.

Dette er alle viktige universelt forebyggende tiltak som i dag må nedprioriteres. Helsestasjon opplever et stort behov for foreldreforbredende kurs og de skulle gjerne hatt kapasitet til å drive ICDP-grupper (foreldreveiledningsprogram). I skolehelsetjenesten er det behov for mer gruppe og klasse-undervisning og økt tilstedeværelse på skolene samt bedre samarbeid med skolene.

Avdeling psykisk helse i Frøya kommune (i praksis et tilbud for eldre barn og voksne) har siste årene hatt lange perioder med ventelister. Tjenesten har da ikke vært å regne som et tilgjengelig og lavterskeltilbud for befolkningen.

Stor pågang og knappe ressurser i både psykisk helsetjenesten og helsestasjon/skolehelsetjeneste innskrenker mulighet til viktige samarbeid med skole, barnehager og andre tjenester, samt fagutvikling for å bygge nødvendig vurdering- og tiltakskompetanse i tjenestene. Kommunepsykolog opplever stor pågang av henvendelser om barn og ungdom og foreldre som søker hjelp i vanskelige livssituasjoner og har behov for et tilbud i kommunen. Stadig må andre viktige oppgaver med fagstøtte, veiledning og kvalitetsarbeid nedprioriteres for å ivareta barnas rett til nødvendig helsehjelp. Stilling som barne- og familieveileder har vært ubesatt en god stund, men det er ansatt i denne stilling fra 1. mars, men viktig å bemerke at kapasiteten var knapp og arbeidstrykket på ansatte stort også når denne stillingen sist var besatt.

De siste årene har flere nasjonale planer og strategier peket ut en retning for oppvekstfeltet og psykisk helse- og rusfeltet, og tydeliggjort våre ansvarsoppgaver for psykisk helsetjenester i kommunen.

Barnevernreformen/oppvekstreformen (januar 2022): Kommunen skal forebygge atferdsvansker og omsorgssvikt, og samordne tjenestetilbudet for å gi bedre og koordinert hjelp til rett tid når barn og unge trenger det. En tilgjengelig og lavterskel psykisk helsetjeneste for barn og familier med kompetanse på foreldrestøtte og familiearbeid kan være å betrakte som forebyggende barnevern.

Endringer i 14 ulike velferdslover (august 2022): Offentlige instanser og andre tjenesteytere skal samarbeide dersom det er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Med formål å sikre samarbeid på tvers av velferdstjenester og styrke det samlede tilbudet for utsatte barn og deres familier.

Nasjonalt forløp for barnevern, lansert vinter 2023: Det skal foretas vurdering av behov for helsehjelp hos alle barn i oppfølging av barnevern. Dette innebærer at de kommunale helsetjenestene i må ha ressurser og kompetanse til å til å vurdere behov og evt. tilby psykisk helsehjelp for disse barna.

Opptrappingsplan for psykisk helse og rus, lansert juni 2023: Gode og tilgjengelige tjenester der folk bor er ett av tre innsatsområder, og lavterskeltjenestene i kommunene skal styrkes tidlig i planperioden.

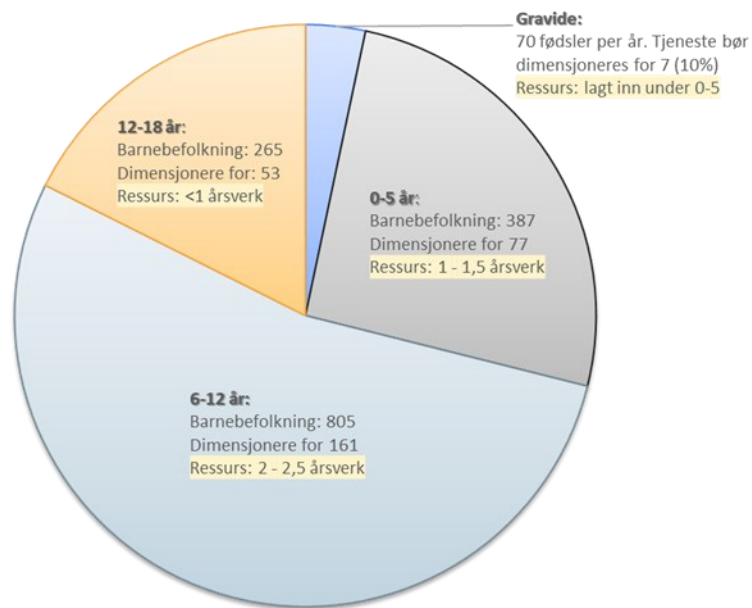
Veileder for psykisk helsearbeid barn og unge, lansert oktober 2023: Presiserer at kommunene «skal» sørge for psykisk helsetjeneste til barn og unge.

Tjenesten skal bl. annet være tverrfaglig sammensatt, tilgjengelig og lavterskel (uten henvisning), baseres på medvirkning, ha et familieperspektiv og tilby foreldrestøtte.

Veiledende estimat for dimensjonering av psykisk helsetilbudet

Psykiske vansker er vanlig. 15-20 % av barnepopulasjonen har psykiske plager, dvs. et forhøyet symptomnivå som går ut over deres livskvalitet og daglige fungering. Disse har behov for hjelp og støtte, og mange kan ha behov for kortvarig psykisk helsehjelp. 7-8 % av barn i førskole – og skolealder har symptomer som tilfredsstillende kriterier for psykiske lidelser. Omkring 5% vil få hjelp i BUP, mens resterende 2-3% må hjelpes i kommunen. Alle har imidlertid behov for en god faglig vurdering og tiltak i kommunen før de henvises. *Kilde:* (FHI/ NOU 2009:22), referert i *Allmennpsykologisk forening / foredrag v. Imenes 2023*.

Barn og ungdom i ulike aldersgrupper kan ha forskjellige behov fra tjenestene og følgelig kan vi ha behov ansatte med kompetanse på ulike aldersgrupper. Ved å se på alderssammensetningen i befolkningen får vi et bilde av hvilken kompetanse vi har behov for. I figuren er estimat på ressursbehov for oppfølging av psykisk helse. Tallet er basert på et premiss (hentet fra nettverkssamling for kommunene) om at 1 person kan følge opp 70 barn og deres familier (snitt på 1-4 konsultasjoner), og likevel ha noe tid til veiledning, undervisning og systemarbeid i skoler og barnehager. Lokale forhold som lang vei til spesialisthelsetjenesten (flere har behov for oppfølging lokalt) og helsetilstand i befolkningen vist i oppvekst og folkehelseprofil gjør at vi vurderer behov for å ligge noe høyere på ressurs i hver aldersgruppe – se kakediagram.

Det samlede lavterskel psykisk helsearbeidet for barn og familier ved virksomheten Familie og helse bør styrkes. Løsningsforslag er en styrking av tjenestene i tre punkter, hvorav punkt 1 viser til et påstartet arbeid med å etablere psykisk helseteam for barn og familier. Punkt 2 og 3 handler om her og nå behovet for styrking i form av stillinger og midler til kompetanseheving.

1) Etablering av psykisk helsetjeneste for barn, unge og familier

Samordning av kommunens spisskompetanse på barn og unges psykiske helse i et utøvende team som er Frøya kommunes psykiske helsetjeneste for barn og unge. I 2023 er dette arbeidet påbegynt (Orientering gitt i hovedutvalg for levekår nov 2023) og arbeidet vil videreføres i 2024 etter mandat fra kommunedirektør. Vinter 2024 nedfelles en arbeidsgruppe som får ansvar for å utarbeide og opprette tjenesten. Arbeidet er foreslått ledet av kommunepsykolog for barn og unge (40-50%) av stillingen vil gå til dette frem til 1. juli 2024. Dette vil innebære at kommunepsykolog har svært begrenset mulighet til direkteoppfølging av barn, ungdom og familier i denne perioden. Oppgaver med veiledning og fagstøtte vil opprettholdes.

I tillegg til eventuelle nye ressurser som kan inngå i en egen psykiske helsetjenesten for barn og unge, så vil tjenesten knytte til seg ressurspersoner fra andre virksomhet som besitter relevant og etterspurt kompetanse i psykisk helseoppfølging av barn og familier.

Frøya kommune har allerede ansatte som jobber med tiltak rettet mot barn, ungdom og familier der det er mer alvorlig strev i hjem, skole og/eller fritid – men disse jobber per i dag innenfor forskjellige virksomheter og avdelinger. Samordningen av psykisk helse tjeneste til barn og unge som det nå jobbes vil bygges opp over en matriseorganisering. Det vil si at ansatte som vil være tilknyttet dette teamet/tjenesten vil dedikere deler av sin stilling til dette arbeidet, men vil personmessig fremdeles ha tilhørighet til sin nåværende virksomhet.

Matriseorganisert team:

- Psykolog 50%.
- 1 x 100% Barne- og familieveileder stilling.
- 2 x 100% Stillinger tiltenkt forebyggende barnevern.
- Ungdomskontakt 50-100%.
- Rådgiver læringsmiljø (ppt-rådgiver eller sosiallærer) - 30%, resterende knyttes til PPT eller skole
- Andre faggrupper med relevant kompetanse (feks. vernepleier eller helsesykepleier m. COS-P, ICDP, EFTS eller annet)
- Vurdere også: Barnekoordinator, BAM, barnefysio/ergo i xx %

2. Øke ressurser til de kommunale lavterskeltjenestene med flere årsverk

For å møte pågang av henvendelser til helsestasjon/skolehelsetjenesten og avdeling psykisk helse, samt opprettholde dagens tilbud så vil det være behov for styrkning av tjenestene i form av økt antall stillinger. Det estimeres at 3 nye stillinger til Familie og helse vil være nødvendig for å drifte tilbudene våre i dag, og vil videre tilknyttes /samordnes i en ny psykisk helsetjeneste for barn og familier.

For å imøtekomme dagens behov vil vi først og fremst trenge fagpersoner med helse- eller sosialfaglig bakgrunn og som har utdanning og/eller erfaring innen familiearbeid, foreldreveiledning og klinisk psykisk helsearbeid med individer og grupper.

Dette for å være godt rustet til å møte barn, familie og voksne i vanskelige livssituasjoner, og tilby kvalifisert støtte og helsehjelp etter helse- omsorgstjenesteloven.

Blant disse stillingene ser vi også behovet for en kommunepsykolog 2, da en slik rolle samsvarer med det identifiserte kompetansebehovet. Det er imidlertid viktig å unngå at et politisk vedtak blir "låst" til kun rekruttering av en psykologstilling, særlig hvis denne ikke blir besatt innen rimelig tid.

En alternativ og hensiktsmessig sammensetning av de foreslåtte stillingene kan være:

- 1 årsverk kommunepsykolog
- 1 årsverk helsesykepleier
- 1 årsverk med helse- eller sosialfaglig utdanning, supplert med videreutdanning innen familiearbeid, foreldreveiledning og klinisk psykisk helsearbeid med individer og grupper.

Dette forslaget sikrer en bred og komplementær kompetansebase for å håndtere ulike aspekter av helsearbeidet, inkludert forebygging, helsefremmende tiltak og støtte i kliniske situasjoner.

3. Økt økonomisk handlingsrom til kvalitetsutvikling i tjenestene

For å forbedre kvaliteten på psykisk helsetjeneste ved Familie og helse, er det nødvendig med ressurser til opplæring og faglig utvikling. Det er identifisert spesielt et stort behov for økte midler for å styrke kompetansen i å implementere effektive tiltak, da det ønskes å forbedre metoder for å arbeide med de aller yngste barna, spesielt innen områder som samspill og tilknytningsmetodikk.

Videre er det ønskelig å anskaffe lisenser til digitale kartleggings skjemaer, for eksempel ASQ, som vil bidra til å spare tid og forenkle kartleggingsprosessen. ASQ er et forskningsbasert verktøy som er utarbeidet for bruk i helsetjenesten. Dette er en kartlegging på barnets utvikling. Disse skjemaene er viktige for å evaluere barns utvikling.

For å sikre at tjenestene våre er tilpasset individuelle behov, ser vi også behovet for å implementere et system for tilbakemelding og evaluering, for eksempel FIT eller NORSE. Dette er tilbakemeldingsverktøy som benyttes for å endre og forbedre tjenestene, i tråd med erfaringer og ønsker fra brukerne. Dette vil gi en strukturert tilnærming til å samle og bruke tilbakemeldinger for å forbedre tjenestekvaliteten på en systematisk måte.

Vurdering:

Kommunedirektøren anbefaler en styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten, samt tilbudet rundt psykiske helsearbeid for barn og unge. Dette understrekes gjennom tre hovedpunkter. Først og fremst foreslås etableringen av en dedikert psykisk helsetjeneste for barn, unge og familier gjennom samordning av kommunens spisskompetanse. Dette arbeidet, påbegynt i 2023, vil videreføres i 2024 med en nedsatt arbeidsgruppe og ledet av kommunepsykolog.

Punkt to fokuserer på styrking av de kommunale lavterskeltjenestene, spesielt helsestasjon/skolehelsetjenesten og avdeling psykisk helse. Tjenestene vurderer selv at en økning på 3 årsverk til Familie og helse anses som nødvendig for å imøtekomme dagens behov, herunder hvor blant annet behovet for en kommunepsykolog 2 blir påpekt.

Det tredje punktet understreker behovet for økt økonomisk handlingsrom for kvalitetsutvikling i tjenestene, med fokus på opplæring, faglig utvikling og implementering av effektive tiltak. Dette inkluderer anskaffelse av lisenser til digitale kartleggings skjemaer og implementering av tilbakemeldingsverktøy for systematisk forbedring av tjenestekvaliteten.

Virksomheten Familie og helse ved helsestasjon og skolehelsetjenesten har også søkt tilskuddsmidler for styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten gjennom midler fra Helsedirektoratet for 2024 med bakgrunn i nevnte utfordringer.

Kommunedirektøren tilrår en gradvis opptrapping, samt en evaluering av effekten av en ny organisering av psykisk helsetjeneste til barn og unge. Kommunedirektøren anbefaler å inkludere en stilling som helsesykepleier som det er søkt tilskudd for, med tilsvarende gradvis opptrapping av ressursen i økonomiplanperioden, gitt at tilskuddssøknad blir innvilget.

Videre foreslår kommunedirektøren å avsette en stilling for å styrke psykisk helsetilbud for barn og unge ved bruk av havbruksfondsmidler for 2024. Legges inn i økonomiplanperioden fra 2025. Tjenesten vurderer selv kompetansebehovet om denne skal være kommunepsykolog eller en person med helse- eller sosialfaglig utdanning, supplert med videreutdanning.

Den siste stillingen tilrås å avventes for å evaluere og se effekten av samordningen av den nye psykiske helsetjenesten i matriseorganisering som beskrevet for barn og unge.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Veronica Furuvik

Arkiv: 033

Arkivsaksnr.: 24/245

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 25.01.24

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 25.01.24 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 25.01.24.

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Hovedutvalg for levekår:

Møtested: Kommunestyresalen	Møtedato: 25.01.2024	Møtetid: 09:00 - 14:40	Av utvalgets medlemmer møtte 7 av 7
Fra og med sak:	01/24		
Til og med sak:	08/24		

Faste representanter i Hovedutvalg for levekår i perioden 2019-2023

<u>H/Frp/V:</u> Ole – Morten Sørvig. Leder Linda Iversen, nestleder Sandra Holm Arvid Hammernes	<u>Ap/Sp:</u> Hedda Bremnes Bente Kristin Øyen	<u>Sv/R/Inp</u> Eskil Sandvik
--	--	----------------------------------

Faste representanter med forfall:

<u>H/Frp/V:</u>	<u>Ap/Sp:</u> Bente Kristin Øyen	<u>Sv/R/Inp</u> Eskil Sandvik
-----------------	-------------------------------------	----------------------------------

Vararepresentanter som møtte:

<u>H/Frp/V:</u>	<u>Ap/Sp:</u> Per Ole Sandvik	<u>Sv/R/Inp</u> Aleksander Skjønhal
-----------------	----------------------------------	--

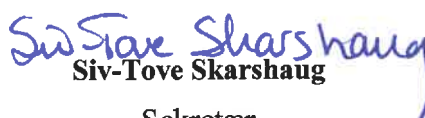
Merknader:

1. Innkalling med saksliste ble enstemmig godkjent.
2. Omvisning ved Bo, aktivitet og miljøtjenesten.
3. Sak 03/24 ble behandlet før sak 01/24

Underskrift:

Ole Morten Sørvig
Leder

Sandra Holm
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: Hovedutvalg for levekår
Møtedato: 25.01.2024

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
1/24	23/2430 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.11.23
2/24	23/2429 REFERATSAK
3/24	23/2431 ORIENTERING/SPØRRERUNDE
4/24	23/2483 KVALITET I GRUNNSKOLEN OG OPPLÆRING TIL MINORITETSSPRÅKLIGE BARN OG UNGE. SAK FRA KONTROLLUTVALGET TIL KOMMUNESTYRET.
5/24	24/109 TILSTANDSRAPPORT FOR OPPVEKST 2022-2023
6/24	24/112 ANMODNING BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2024
7/24	24/84 SLT - RUSFOREBYGGENDE TILTAK - UNGDOMSKONFERANSE MED FUR
8/24	24/82 SLUTTRAPPORT 0-24 - PILOT FOR PROGRAMFINANSIERING

1/24

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.11.23

Vedtak:

Protokoll fra møte 23.11.23 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Innstilling:

Protokoll fra møte 23.11.23 godkjennes som framlagt.

2/24

REFERATSAK

Vedtak:

Referatene tas til orientering.

Enstemmig.

Innstilling:

Referatene tas til orientering.

3/24

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

- **Omvisning ved Bo, aktivitet og miljøtjenesten.**

Følgende omforente forslag til vedtak ble fremmet av hovedutvalget:

Hovedutvalg for levekår ber administrasjonen komme tilbake med en plan for vedlikehold og utbedring av kommunale boliger med fokus på boforhold, samt arbeidsforbehold for ansatte i virksomhete BAM. Saken oversendes Hovedutvalg for samfunn.

Enstemmig.

- **Orientering hvordan det jobbes med tiltakene Oppvekstbruksplanen.**
- **Orientering barnehagesituasjon.**
- **Orientering ang. arbeidstøy og hjemmestjenesten**

Følgende omforente forslag til vedtak ble fremmet:

1. Hovedutvalg for levekår ber om at kommunedirektøren så raskt som mulig, reviderer særavtalen for arbeidstøy, der ansatte får arbeidstøy tilpasset årstid for de ansattegrupper som har behov for det, herunder grupper som ferdes utendørs til oppdrag. I dette ønsker vi også en kostnadsberegning.

Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med hjemmetjenesten for å se etter strakstiltak for å avhjelpe situasjonen.

2. Hovedutvalg for Levekår ber kommunedirektøren utrede hvilke grupper som pr i dag er omfattet av ordningen med klesgodtgjørelse, og hvilke av disse gruppene som bør omfattes av ordning med arbeidstøy.

Saken drøftes med partene og legges frem for ASU og KST i april

Enstemmig.

4/24

**KVALITET I GRUNNSKOLEN OG OPPLÆRING TIL MINORITETSSPRÅKLIGE BARN OG UNGE.
SAK FRA KONTROLLUTVALGET TIL KOMMUNESTYRET.**

Vedtak:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole, herunder å legge fram en plan for dette arbeidet innen kommunestyremøtet i april 2024
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget settes til deres utvalgsmøte 12.06.24

Enstemmig.

Innstilling:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole, herunder å legge fram en plan for dette arbeidet innen kommunestyremøtet i april 2024
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget settes til deres utvalgsmøte 12.06.24

5/24

TILSTANDSRAPPORT FOR OPPVEKST 2022-2023

Vedtak:

Kommunestyret tar «Tilstandsrapport for oppvekst 2022 – 2023» til orientering.

Enstemmig.

Innstilling:

Kommunestyret tar «Tilstandsrapport for oppvekst 2022 – 2023» til orientering.

6/24

ANMODNING BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2024

Vedtak:

- **Frøya kommunen kan ikke imøtekomme IMDIs anmodning om å bosette 55 flyktninger i 2024 med bakgrunn i utfordringsbildet.**
- **Frøya kommunen justerer bosettingskvoten til 20 personer for å håndtere de nevnte utfordringene.**

Enstemmig.

Innstilling:

- **Frøya kommunen kan ikke imøtekomme IMDIs anmodning om å bosette 55 flyktninger i 2024 med bakgrunn i utfordringsbildet.**
- **Frøya kommunen justerer bosettingskvoten til 20 personer for å håndtere de nevnte utfordringene.**

7/24

SLT - RUSFOREBYGGENDE TILTAK - UNGDOMSKONFERANSE MED FUR

Vedtak:

Hovedutvalg for levekår vedtar

- **At avsatte midler til rusforebyggende tiltak brukes til å etablere en ungdomskonferanse/ungdomsuke med fokus på tema som kan ses i sammenheng med rusforebyggende arbeid og inkludering.**
- **Ungdomskonferanse skal være et holdningsskapende tiltak som ses i sammenheng med verdisetting til Frøya kommunes, ØYA-satsning og mål om å bygge trygge og robuste innbyggere, MOT-satsningen, 0-visjon mot utenforskap og annet forebyggende arbeid.**

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for levekår vedtar

- At avsatte midler til rusforebyggende tiltak brukes til å etablere en ungdomskonferanse/ungdomsuke med fokus på tema som kan ses i sammenheng med rusforebyggende arbeid og inkludering.
- Ungdomskonferanse skal være et holdningsskapende tiltak som ses i sammenheng med verdisettet til Frøya kommunes, ØYA-satsning og mål om å bygge trygge og robuste innbyggere, MOT-satsningen, 0-visjon mot utenforskap og annet forebyggende arbeid.

8/24

SLUTTRAPPORT 0-24 - PILOT FOR PROGRAMFINANSIERING**Vedtak:**

Hovedutvalg for levekår tar sluttrapport for 0-24 prosjektet, med dens beslutnings-, lærings- punkt og veien til orientering.

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for levekår tar sluttrapport for 0-24 prosjektet, med dens beslutnings-, lærings- punkt og veien til orientering.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Veronica Furuvik

Arkiv: 033

Arkivsaksnr.: 24/246

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

- Avtale FUR
- Kontrakt Trøndelag fylkeskommune

Samarbeidsavtale

Trøndelag fylke har tildelt Frøya kommune vertskaps-rolle i forbindelse med UKM Regionfestival i 2024 og 2025.

UKM - som betyr Ung Kultur Møtes – er for, av og med ungdom.

UKM sier dette om ungdomsmedvirkning:

UKM er en organisasjon for og med ungdom. Ungdommene skal være med å bestemme. Ungdommene skal få all den informasjonen de trenger, for å ta reelle beslutninger. Man skal sørge for at ungdommene føler seg sett og hørt, man lager arrangementer de ønsker å være med på, og gir dem tilbud de føler er meningsfulle.

For UKM er gode relasjoner mellom ungdom og voksne, og ungdom seg imellom, svært viktig. Medvirkningen er med på å bygge disse relasjonene. Ungdommene blir sett på som en kollega, på lik linje med voksne. Man jobber sammen, mot samme mål. Det aller viktigste er at ungdommene får, og tar, arbeidsoppgaver som gir mening for dem. Alle skal vite hvorfor vi gjør som vi gjør.

Med bakgrunn i denne beskrivelsen inngås det samarbeidsavtale mellom Frøya kommune og Frøya ungdomsråd. Frøya ungdomsråd skal sammen med kommunens ansatte være en samarbeidspartner i planlegging, forberedelser og gjennomføring av UKM regionfestival 2024 og 2025.

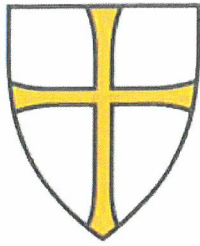
Sistranda, 01.02.2024

Mona Elisabeth Skarsvåg

Prosjektleder
Hovedkomite

Representant
Frøya ungdomsråd

Trøndelag
fylkeskommune

KONTRAKT FOR OPPDRAG SOM VERTSKOMMUNE

for UKM Regionfestival 2024 mellom Trøndelag fylkeskommune og

Kommune	Frøya kommune (uke17)
Kontaktperson	Mona Elisabeth Skarsvåg
Organisasjonsnummer	964982597
Kontonummer	4312 15 29999
Tidspunkt	26.-28. april 2024
Sted/arena	Frøya kulturhus

AVTALEN INNEBÆRER FØLGENDE ANSVARFORDELING:

1) KOMMUNEN SITT ANSVAR

1.1	Arrangørstab og vakthold	<p>1. Vertskommunen skal stille med én hovedansvarlig, prosjektleder, som er kontaktperson og sørger for bemanning til ulike arbeidsoppgaver. Dette inkluderer utforming og inngåelse av avtaler/kontrakter med ulike leverandører og aktører for ulike oppgaver som vertskommunen har ansvar for, og være tydelig på hva oppdragene innebærer.</p> <p>Aktuelle arbeidsoppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none">- Nødvendig rigging / nedrigging (bærehjelp)- Renhold- Vakthold dag / natt- Sikkerhet / førstehjelp- Matlaging / servering- Kiosksalg- Backstageansvarlige <p>2. Vertskommunen skal også stille med en crew/stab-ansvarlig. Denne vil være nært knyttet til leder for sekretariatet som fylkeskommunen stiller med.</p>
------------	---------------------------------	--

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kunst og kultur

		<p>Arrangørcrew / stab består av ca. 25 ungdommer og skal sørge for</p> <ul style="list-style-type: none"> - At deltakerne blir ønsket velkommen - At produsenter, fagpanel, lyd/lys, nettredaksjon etc. blir servert mat og drikke der de holder til - Vakhold ved dørene under forestillingene - Service - Overflaterenhold / rydding <p>I hovedsak er de 25 ungdommene til crew/stab rekruttert gjennom vertskommunen, men UKM Trøndelag vil også formidle arrangører via nominasjon fra kommunene. I tillegg er det behov for ca. 8 ungdommer i sekretariatet. Disse blir veiledet av leder for sekretariat. Det er ønskelig at vertskommune bistår med å finne dyktige og egnede ungdommer for denne oppgaven. Finnes det ungdommer fra andre kommuner som passer seg for oppgaven, vil UKM Trøndelag videreformidle dette.</p>
1.2	Teknisk arrangør og lokaler	Vertskommunen skal sørge for at en person med teknisk kompetanse på arenaer/bygg/drift er tilgjengelig under hele arrangementet, samt på arrangørdag.
1.3	Lyd, lys og scene	Det må være tilgjengelig en til to store gode, rullerigger – slik at utstyr lett kan flyttes inn og ut av hovedscenen under forestillingene, etter nærmere dialog med lyd og lys leverandør. Annet lyd og lysutstyr ved arena og andre kommunale bygg benyttes etter avtale uten ekstra kostnad.
1.4	Fagpanel og konferansier	<p>Vertskommunen stiller med fagpanel innenfor de ulike kunstfeltene; rock/musikk, scene/kultur, visuell kunst og film og disse bør ha en faglig tyngde, gjerne en ungdomsrepresentant og gjerne noen som ungdommene vet hvem er. Det bør være 3 fagpanel med minimum 3 fagmedlemmer innenfor hvert kunstfelt/kategori; scene, kunst og film. Fagpanelet skal lage en felles skriftlig tilbakemelding til hvert enkelt innslag innenfor de ulike fagfeltene. (kunst får muntlig tilbakemelding).</p> <p>Fagpanelveileder blir delt ut av UKM Trøndelag. Videre sending skal ikke annonseres på Regionfestivalen, men forslag til videre sending fra fagpanel leveres til UKM fylkeskontakt.</p> <p>Vertskommunen har fortrinnsrett til å bemanne minimum 4 konferansierroller. Videre bør det være en voksen med erfaring og kompetanse som følger opp arbeidet sammen med konferansierene. Denne personen vil jobbe tett med produsent/teamet knyttet til scene.</p>
1.5	Kost og losji *) kommentar	<p>Kost: det må tilrettelegges for servering av ca. 8 måltider for ca. 425 personer. Her er en generell oversikt over mat-behov:</p> <p>Torsdag: kveldsmat/pizza for arrangører og riggefolk. Ca. 35 stk.</p>

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kunst og kultur

		<p>Fredag: lunsj (brødmatt/yoghurt) for 425stk., middag til ca. 425 stk. og kveldsmat for ca. 425 stk.</p> <p>Lørdag: frokost, lunsj, middag og kveldsmat til ca. 425 stk.</p> <p>Søndag: frokost og lunsj til ca. 425 stk. med mulighet til å smøre seg matpakke for å ha til hjemturen for de med lengst reisevei.</p> <p>Under hele arrangementet skal det være tilgjengelig gratis kaffe for reiseledere og andre voksenpersoner tilknyttet arrangementet (gjelder også eksempelvis vakhold ved overnattingssted)</p> <p>Det må tilrettelegges for å imøtekomme ulike former for mataallergi. Fukt og grønt bør være tilgjengelig under hele arrangementet, spesielt ved kveldstid på overnattingssted.</p> <p>Losji: Det vil være behov for ca. 400 overnattings-plasser, inkludert egnet rom til ca. 15 stk. i ekstern stab som kan ligge på «flatseng». Ved overnattingssted bør det videre være tilgjengelig et lite rom, som kan benyttes som «sykerom» ved behov.</p> <p>Arrangørdag: Bestille varmmat, kaffe og saft for ca. 50 stk. samt egnet lokale for bespising til alle deltakere og voksenpersoner som deltar.</p>
1.6	Universell utforming	Arrangementet skal tilrettelegges for universell utforming.
1.7	Garderober og toaletter	Det må være tilstrekkelig tilgjengelige garderober med dusj og toaletter, også tilpasset ungdommer med ulike funksjonshemninger. Åpent fra senest 07.00 til 24.00.
1.8	Scene, arenaer for tekniske prøver og forestillinger samt backstage/green room	Vertskommunen må disponere og tilrettelegges for bruk av én hovedscene – totalt ca. 5 forestillinger. Egnede backstage/ green room med mulighet for videooverføring fra scene. Videre må det legges til rette for åpen scene og kveldsarrangement fredag og lørdag. Åpen scene har vært populært og satt opp gjerne på lørdag. Dersom man ønsker å tilrettelegges for biscene må dette avklares med UKM Trøndelag med tanke på lyd/lys og program, men vertskommunen har ansvar for å tilrettelegges og ha nok personell på oppgaven.
1.9	Kunstutstilling	<p>Vertskommunen må ha et mottaksapparat for ca. 60-100 kunstbidrag i forkant av UKM Regionfestival. Utstillingslokaler tilrettelagt for disse (lys, montering etc.) og lagerrom for emballasje.</p> <p>Videre må vertskommunen benytte en person som har kunstfagligkompetanse og som gjennom dette har ansvar for kunstutstillingen – en produsent. Denne personen må sørge for en helhetlig kunstutstilling, organisere en høytidelig åpning, tydelig merking av kunsten og organisere «nedrigging» av kunstutstillinga (ekstra emballasje må gjøres tilgjengelig), slik at</p>

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kunst og kultur

		<p>kunsten blir med deltakerne hjem. Ca. 10 kunstverk blir ikke sendt med deltakerne hjem. Disse vil være de som er tenkt videresendt, samt kunstverk på reserveliste for videresending. Disse skal også pakkes ned grundig og merkes for UKM Festival 2023.</p>
1.10	Video/film	<p>Vertskommunen må ha et egnet lokale til filmforestillingen - inkl. teknisk utstyr for fremvisning av filmene. Gjerne et kinolokale. En person fra vertskommunen oppnevnes til å være produsent for filmforestillingen og syr den sammen til en helhetlig visning der ungdommene bak filmene gjerne blir trukket frem. Dette gjennomføres lørdag, men filmene kan gjerne vises uten presentasjon av deltakerne også søndag. Filmene blir i forkant sett gjennom av UKM Trøndelag som sørger for at de er tilpasset arenaen de skal vises på.</p>
1.11	Rom for nettredaksjon og sekretariat	<p>Sekretariatet må få en sentral plassering i lokalet med god plass til å ta imot publikum / deltakere. I tilknytning til sekretariatet må det være et låsbart arbeidsrom med plass for min. 10 personer inkl. skriver og nettilgang. Det må også være et låsbart oppbevaringsrom for instrumenter i nærheten av sekretariat.</p> <p>Nettredaksjon må ha et låsbart arbeidsrom med stabil tilgang til internett og flere strømuttak.</p> <p>Benker, bord og stoler etc. må være egnet til formålet</p>
1.12	Verksted/kurs/ Workshop / øvingsrom / Andre aktiviteter	<p>Stille med egnede lokaler/arenaer både inne og ute for ulik kursvirksomhet/ aktivitet innen kunst, dans, drama, video og andre kulturaktiviteter. Skaffe kvalifiserte instruktører til de ulike kursene. Omfang 4-5 kurs x 2(dager) a ca. 2 timer.</p> <p>Tilgjengelige øvingsrom og utstyr for ulike kunstarter. Helst i nærheten av hovedarrangementet/scene. Eksempelvis øvingsrom for musikk, må inneholde diverse musikkutstyr som PA-anlegg, piano, slagverk og andre instrumenter. Dette skal være operativt fra klokka 12.00 fredag. Herunder med påmeldingslister i sekretariat.</p> <p>Lokale egnet for e-sport/gaming: Stille med et lokale egnet for E-sport/ gaming med stabil nettilgang, som kan låses av når det ikke er i bruk.</p> <p>Dersom vertskommunen ønsker å ha et studio, der intervjuer og korte innslag kan bli filmet, må det stilles med et egnet lokale til dette.</p>

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kunst og kultur

1.13	Kveldsaktivitet	Tilrettelegge ulike arenaer til forskjellige kveldsaktiviteter både inne og ute, samt skaffe ansvarlige til å ta ansvar for disse aktivitetene (Det kan være diskotek, åpen scene, kveldskaffe, filmrom, danselokale, natursti og lignende).
1.14	Billetter/markedsføring	Vertskommunen sørger for at det er mulig å bestille billetter til ulike forestillinger i god tid før arrangementshelga. Tidspunkt for tilgjengeliggjøring og antall billetter settes i samråd med UKM Trøndelag. Videre bør vertskommunen ha en person tilgjengelig som kan ta imot bestillinger under selve helga og videre personer som kan ta imot og organisere innslipp av publikum. Avtale promotering. Billettpris kroner 100 per sete pluss eventuell billettavgift for bruk av billettsystem. Billettinntekter (100 kroner pr. sete) går uavkortet til Trøndelag fylkeskommune. Det er ønskelig at vertskommunen har digitale infoskjermer/tv på hovedarrangementet.
1.15	Annet	<p>Eventuell sponning av mat og annet er et gode som tilfaller vertskommunen.</p> <p>På arrangørdag, dato, ca. to uker før arrangementet må rom være disponible samt lokalt crew. Eksakt dato for arrangørdag blir satt i samråd med UKM Trøndelag.</p> <p>Vertskommunen har også ansvar for bevertning ved arrangørdag og riggedag. Transport av deltakere fra andre kommuner (gjelder ikke vertskommune) på arrangørdag dekkes av Trøndelag fylkeskommune.</p> <p>Møter utenom arrangørdag må påregnes.</p> <p>Opprigging og klargjøring av hovedscenen må være gjennomført i løpet av torsdag, dagen før hovedarrangementet.</p>

*) Vi tar forbehold om endringer av matbehov og tidspunkt for matservering i forhold til antall påmeldte og endelig fastsettelse av program.

Både kommunen og fylkeskommunen har et felles ansvar for å gjennomføre arrangementet i henhold til gjeldende brannforskrifter, og i tråd med veileder for sikkerhet ved store arrangementer, utgitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. [veileder-for-sikkerhet-ved-store-arrangementer.pdf \(dsb.no\)](https://www.dsb.no/veileder-for-sikkerhet-ved-store-arrangementer.pdf)

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Kunst og kultur

2) FYLKESKOMMUNEN SITT ANSVAR

2.1	Transport	Koordinering av deltakertransport til / fra Regionfestivalen. Det innebærer å skrive kontrakt med et transportfirma, ha dialog med UKM-kontaktene i kommunen i forhold til detaljert logistikk. Utgifter dekkes av Trøndelag fylkeskommune. Dersom behov kan Trøndelag fylkeskommune ordne shuttletransport under arrangementet, etter nærmere avtale med vertskommune.
2.2	Lyd og lys	Innhente totaltilbud, og inngå kontrakter med leverandører av lyd og lys. Følge opp med kjøreplaner for lyd og lys i samarbeid med produsentene, samt tilrettelegge for god dialog mellom crew-ansvarlig i kommunen i forhold til riggebehov.
2.3	Produsenter	Skaffe to produsenter til arrangement på hovedscene (sceneforestillinger) og skrive kontrakt med disse. Honorar dekkes av Trøndelag fylkeskommune.
2.4	Deltakerbånd og billettinntekter	Innkjøp av deltakerarbånd. Eventuelle billettinntekter (se punkt 1.14 i avtale) tilfaller Trøndelag fylkeskommune.
2.5	Program	Oppsett av forestillinger, program og tider for tekniske prøver samt produksjon av programhefte og kunsthefte.
2.6	Sekretariat	Stille med en voksenleder for sekretariat samt tilrettelegger og lager info-mapper til kommunene ved ankomst, gir ut sjekklister for videre kontroll ved overnattingssted, koordinerer informasjon og yter service etter behov. Ungdommene som er tilknyttet sekretariat (8 egnede ungdommer fra vertskommune) veiledes av leder for sekretariat og sekretariatet vil under hele arrangementet være bemannet.
2.7	Nettredaksjon / Streaming	Har ansvar for å skaffe og følge opp ungdommer som dokumenterer UKM Regionfestival. Har også ansvar for å inngå avtale om streaming av forestillingene. Honorar dekkes av Trøndelag fylkeskommune.
2.8	Dialog	Koordineringsansvar for dialog mellom UKM Norge, vertskommuner og deltakende kommuner.
2.9	Fagpanel	Utarbeide oppdragsbeskrivelse/fagpanelveileder, gjennomføre fagpanelmøte og koordinere tilbakemeldinger fra fagpanel til deltakerne via UKM-kontaktene i kommunene.
2.10	E-sport/annet	Ved satsing av E-sport på UKM Regionfestivalen vil Trøndelag fylkeskommune dekke instruktører samt leie av eventuelt utstyr.

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Kunst og kultur

		Annet: Studio kan diskuteres (for intervjuer etc. etc). Se punkt. 1.12.
--	--	---

3) ØKONOMI

Økonomisk tilskudd for å være vertskommune for UKM Regionfestival er **kr. 300 000,- for 2024**. I tillegg gis et øremerket tilskudd på **kr. 25.000,-** til bruk på workshops/kveldsaktiviteter (se punkt 1.12).

I etterkant av arrangementet må det leveres rapport og regnskap med faktura. Tilskuddet inkluderer blant annet kost, losji, husleie, vaktthold, personal, workshops, kveldsaktiviteter osv. Herunder må møtevirksomhet og arrangørdag med kurs iberegnes i pris.

I tillegg dekker Trøndelag fylkeskommune kostnader knyttet til lyd og lys på hovedscene. Egen avtale om dette.

Faktura

Faktura sendes til følgende fakturadresse:

Trøndelag Fylkeskommune
Mrk 6110 /Tor Erik Munkvold
Sentralt Fakturamottak
Postboks 2560
7735 STEINKJER

Eventuelle inntekter i forbindelse med sponning og kiosksalg tilfaller vertskommune om ikke annet er avtalt. Vi henstiller om at eventuelt overskudd som tilfaller kommunen blir benyttet på formål rettet mot barn og unge.

Billettinntekter (100 kroner per pers.) til forestillingene tilfaller fylkeskommunen v/ UKM Trøndelag.

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Kunst og kultur

4) MISLIGHOLD

Dersom en av partene vesentlig misligholder sine kontraktsforpliktelser kan den annen part gi en rimelig frist for å rette forholdet. Blir ikke forholdet rettet innen fristen kan den annen part heve kontrakten uten ytterligere varsel.

5) TVIST

Twister mellom avtalepartene som følge av denne kontrakt, skal løses gjennom forhandlinger mellom partene.

Kontraktspart signerer to eksemplarer, beholder et selv og sender et eksemplar innen 14 dager etter mottatt kontrakt, i retur til:

Trøndelag fylkeskommune
UKM Trøndelag, 6110 v/ Tor Erik Munkvold
Postboks 2560
7735 STEINKJER

Sted, dato

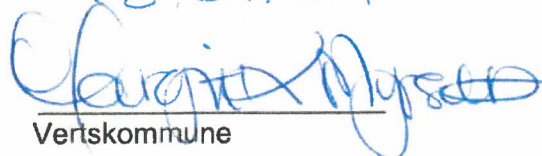
TRONDHEIM
22/1-24

Trøndelag Fylkeskommune

Sted, dato

Lisstranda
18.01.24

Vertskommune

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Veronica Furuvik

Arkiv: 033

Arkivsaksnr.: 24/247

Saken skal behandles i følgende utvalg:
--

Hovedutvalg for levekår

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

::: Sett inn vedtak/forslag til vedtak under denne linja ↓

Omvisning/besøk ved virksomheten Familie og helse

Orientering «Øya» satsningen - det skal en hel øy til å oppdra et barn

Orientering Ungdomsbasen og Mekkeverksted

::: Sett inn vedtak/forslag til vedtak over denne linja ↑

... Sett inn vedlegg, saksopplysninger og vurdering under denne linja ↓

... Sett inn vedlegg, saksopplysninger og vurdering over denne linja ↑

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik

Arkiv: F47

Arkivsaksnr.: 24/243

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

Kommunestyret

TILSTANDSRAPPORT BARNEVERN

Forslag til vedtak:

- 1. Kommunestyret støtter barneverntjenestens plan for å styrke sine tjenester i Frøya kommune, med de tilrådninger og prioriteringer som vist i saken.**
- 2. Kommunestyret godkjenner barneverntjenestens plan for å styrke tjenestene, inkludert deltakelse i tjenestestøtteprogrammet, kompetanseheving på lovverket, økt veiledning og oppfølging av saker, kontinuerlig kompetanseutvikling, og samarbeid med andre kommuner**
- 3. Kommunestyret understreker betydningen av å fortsette det forebyggende arbeidet ved å tilby tidlig hjelp til barn og familier gjennom tverrfaglig samarbeid på tvers av ulike tjenester, og ber kommunedirektøren fortsette å ha fokus på dette arbeidet.**

Vedlegg:

Tilstandsrapport barnevern

Tilsynsrapport Statsforvalteren

Saksopplysninger

Fra 1. januar 2021 er det endring i Barnevernloven §2-1 der kommunestyret minst en gang i året skal få en redegjørelse om tilstanden i barneverntjenesten. Dette er andre året det utarbeides en slik tilstandsrapport for barnevernet i Frøya kommune. Kommunes øverste politiske og administrative ledelse har det overordnede ansvaret for at barneverntjenesten forvaltes i tråd med regelverk, slik at barn og familier får den hjelpen de har behov for.

Redegjørelsen skal gi den politiske ledelsen god kunnskap om tilstanden i egen barnevernstjeneste og kvaliteten i arbeidet som gjøres.

Frøya barneverntjeneste, som består av 7 årsverk, har opplevd utfordringer med å fylle alle stillingene gjennom 2023. Av disse har 3 av 7 årsverk stått ubesatt gjennom året, til tross for gjentatte utlysninger som ikke har resultert i søkere med nødvendig kompetanse. For å sikre kontinuitet og kompetanse i tjenesten har det vært nødvendig å leie inn konsulenter fra et konsulentfirma, med en konsulent fra januar og en annen fra oktober.

Barneverntjenesten er sammensatt av tverrfaglig personale, inkludert barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og pedagoger. Disse generalistene håndterer alt fra mottak av bekymringsmeldinger til tiltak og oppfølging av fosterhjem og ungdom i ettervern. Til tross for stor utskifting i barneverntjenesten de siste årene, har Frøya barneverntjeneste opprettholdt stabiliteten i ansatte gruppen gjennom 2023. Dette har bidratt til å styrke arbeidsmiljøet og muliggjøre fokusert kompetanseutvikling.

Likevel har fortsatt mange av de ansatte begrenset erfaring med kommunalt barnevern, noe som gjør tjenesten sårbar i møte med komplekse saker og lovmessige krav. Statsforvalteren har understreket behovet for tilstrekkelige ressurser til å ivareta barnas behov i tråd med lovverket, spesielt med tanke på endringer i europeiske menneskerettsdomstolens dommer og reformer på barnevernsområdet. Frøya kommune, preget av økende befolkningstall og mangfold med arbeidsinnvandring og flyktningmottak, står overfor utfordringer knyttet til misforståelser og frykt blant visse grupper overfor barnevernet. For å avhjelpe dette, inkluderes det forebyggende arbeidet i stillingsinstruksene for to av de ubesatte stillingene i barneverntjenesten.

Videre har kommunen en avtale med Barnevernsvakta i Trondheim for akuttberedskap utenom barneverntjenestens åpningstid, som sikrer nødvendig bistand i akutte situasjoner og midlertidige løsninger inntil barneverntjenesten er tilgjengelig. Barneverntjenesten på Frøya har gjennom flere år hatt et stabilt gjennomsnitt av bekymringsmeldinger, som ligger mellom 55-60 meldinger årlig. I 2023 ble det imidlertid registrert 61 bekymringsmeldinger, med en økning i alvorlige meldinger som reflekterer nasjonale trender.

Økt fokus på kartlegging kan delvis forklare denne økningen, ettersom barnevernsfeltet har gjennomgått betydelig utvikling de siste 5-10 årene. Skoler, politi og private instanser har vært de hyppigste meldingsgiverne det siste året, med en økning fra visse skoler.

Oppvekstreformen understreker behovet for tidlig innsats på lavterskelnivå, der skoler og barnehager spiller en sentral rolle i samarbeid med andre tjenester. Undersøkelsene utført av

barneverntjenesten ble i stor grad avsluttet innen frist, med kun 4% av sakene som overskred tidsrammen på 3 måneder. Barneverntjenesten vektlegger barns medvirkning og tilbyr familieråd som en del av undersøkelsesmetoden.

I tillegg prioriteres kompetanseheving, blant annet gjennom implementering av metoden "barnesamtalen" og deltakelse i kurs som fokuserer på arbeid med barn og familier med ulike bakgrunn. Tiltaksarbeidet er avhengig av samarbeid både internt og eksternt, med behov for rekruttering av flere støttekontakter og besøkshjem. Barneverntjenesten har også ansvar for oppfølging av barn under omsorg, med krav om minimum fire oppfølgingsbesøk årlig. Fosterhjem og institusjonsplasseringer er viktige tiltak som krever koordinering og oppfølging, og Frøya kommune har etablert et system for tilsyn av disse barna. Ettervern tilbys frem til 25 år og gir unge muligheten til å ha stabile boforhold og fullføre utdanning. Per desember 2021 hadde Frøya barneverntjeneste 8 ungdommer på ettervern, hvorav noen fortsatte å bo i fosterhjem etter myndighetsalder.

Statsforvalteren i Trøndelag gjennomførte et tilsyn med Frøya kommune sin barneverntjeneste sommeren/høsten 2023, hvor de besøkte kommunen og tjenesten den 5. september 2023. Muntlig tilbakemelding ble gitt hovedutvalget høsten 2023 og endelig rapport forelå 30 januar 2024 og er vedlagt.

Tilsynet hadde fokus på barneverntjenestens arbeid med undersøkelser og ble gjennomført som et dokument-tilsyn med gjennomgang av fire saker. Bakgrunnen for tilsynet var kjennskap til kommunens utfordringer med å opprettholde stabil ledelse og bemanning i barneverntjenesten, samt tidligere avdekket sårbarhet knyttet til undersøkelsesarbeidet. Statsforvalteren vurderte at undersøkelsesarbeidet i tre av de fire sakene ikke var forsvarlig utført, med manglende kartlegging av barnets omsorgssituasjon og behov, begrenset medvirkning fra barnet og utilstrekkelig dokumentasjon av faglige vurderinger. Tilsynet avdekket også sårbarheter knyttet til barneverntjenestens kompetanse, manglende felles praksis og tilgang på hjelpetiltak.

Etter tilsynsbesøket ble det klart at Frøya barneverntjeneste skal delta i Tjenestestøtteprogrammet med oppstart i 2024, et tiltak for å styrke kvaliteten på undersøkelsesarbeidet og samarbeidet med familier. Statsforvalteren mener deltakelsen vil

være nyttig, men understreker behovet for flere tiltak fra kommunen for å rette opp lovbruddene avdekket i tilsynet.

Statsforvalteren ber derfor om at Frøya kommune utarbeider en plan med konkrete mål, tiltak, frister og kontrolltiltak for å rette lovbruddene, med innlevering av planen innen begynnelsen av april 2024.

Vurdering

Barneverntjenesten i Frøya kommune har påstartet arbeidet med å utarbeide en plan for å styrke sine tjenester. Både med bakgrunn i Statsforvalternes tilsyn og utfordringer beskrevet i tilstandsrapporten.

Dette inkluderer:

- Deltakelse i tjenestestøtteprogrammet i regi av Statsforvalteren for å sikre kontinuerlig utvikling og forbedring av tjenestene.
- Kompetanseheving på lovverket og implementering av metoden "barnesamtalen" for å bedre forstå barns behov og situasjon.
- Økt veiledning og oppfølging av saker fra leder for å sikre kvalitet og forsvarlighet i arbeidet.
- Kontinuerlig kompetanseheving og utvikling av tiltak for å styrke det faglige nivået i tjenesten.
- Samarbeid med andre kommuner for å utveksle erfaringer og ressurser for å gjøre tjenesten mer robust og effektiv.

Videre må kommunene fortsette å utvide sitt forebyggende arbeid ved å tilby tidlig hjelp til barn og familier. Dette krever et tverrfaglig samarbeid på tvers av ulike tjenester, med fokus på å jobbe forebyggende. Barnevernet skal kun involveres i de mest alvorlige sakene der det er bekymring for alvorlig omsorgssvikt, mens andre tjenester må ta ansvar for tidlig innsats.

Innsatsområder og tiltak som skal prioriteres videre inkluderer:

- Bemanningsmessig stabilitet og trivsel, med fokus på å beholde ansatte og sikre tilstrekkelig bemanning.
- Fokus på kompetanse og utvikling, med tilstrekkelig tid og ressurser for opplæring og veiledning av ansatte.
- God og tilgjengelig ledelse, med klare rolleavklaringer og tydelig lederskap.
- Rekruttering og kompetanseheving, med muligheter for videreutdanning og rekruttering av ansatte med nødvendig kompetanse.
- Levering av forsvarlige og gode tjenester til barn og unge, med fokus på tidlig innsats og tilgjengelige hjelpetiltak.
- Effektivt forebyggende arbeid gjennom tverrfaglig samarbeid og evaluering av endringer i praksis.

Dette er viktige tiltak for å sikre at barneverntjenesten i Frøya kommune kan levere kvalitetstjenester og bidra til å sikre barns trygghet og trivsel.

Kommunedirektøren tilrår at de de ulike innsatsområder og tiltak som fremkommer i rapporten prioriteres i det videre utviklingsarbeidet.

Tilstandsrapport

Frøya barneverntjeneste 2023

1. Innledning
2. Fakta om Frøya barneverntjeneste
3. Barnevernsreformen og ny barnevernlov
4. Temaområder
 - 4.1. Meldinger
 - 4.2. Undersøkelser
 - 4.3. Tiltak
 - 4.4. Fosterhjem
 - 4.5. Ettervern
 - 4.6. Kvalitet
 - 4.7. Bemanning
 - 4.8. Økonomi
5. Samarbeid med andre sektorer
6. Statsforvalterens tilsyn av barneverntjenesten
7. Innsatsområder og tiltak

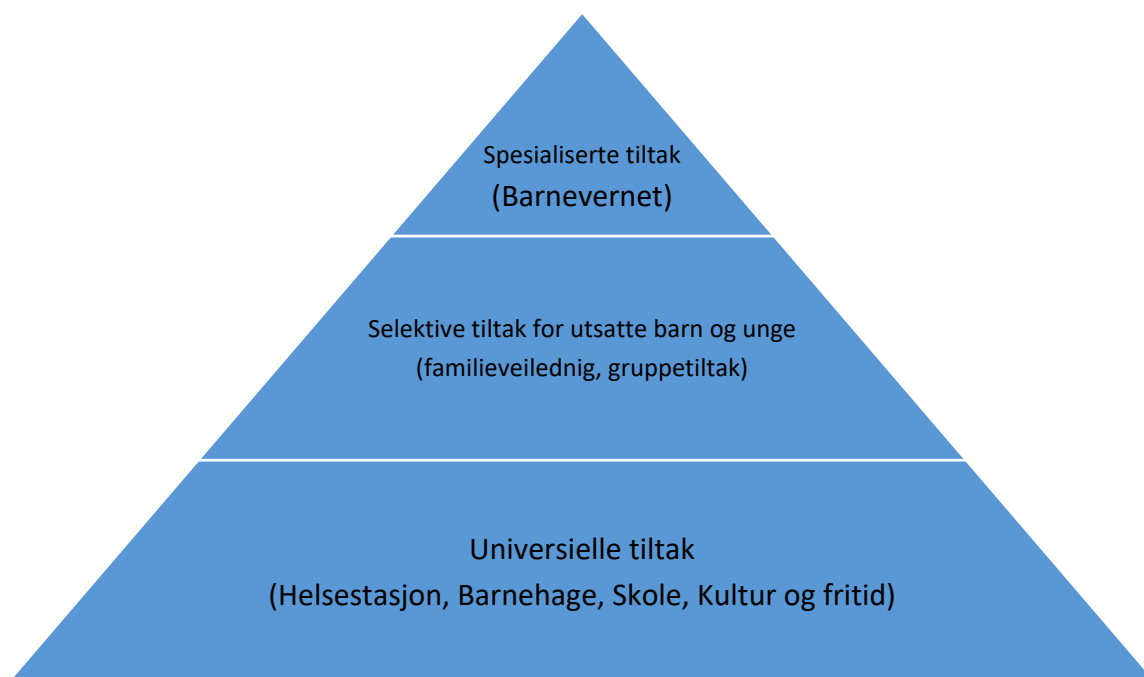
1. Innledning

Barneverntjenesten er en lovpålagt tjeneste som gir rettighetsfestet hjelp og tiltak til barn, unge og deres familier i aldersgruppen 0-25 år. Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barneverntjenesten skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår (jf. Lov om barneverntjenester § 1-1).

Fra 2022 har det kommet en ny lovbestemmelse i barnevernloven som presiserer at det er kommuneledelsen som er ansvarlig for at kommunen oppfyller det ansvaret loven legger til kommunene, og for at barneverntjenesten har den bemanningen og de ressursene som er nødvendige for å ivareta dette ansvaret. Lovendringen fra 2022 innebærer også et pålegg til kommunene; se tilbudet til barn og unge i sammenheng, og at kommunestyret selv skal vedta en plan for hvordan det forebyggende arbeidet skal fordeles mellom de ulike kommunale tjenestene og hvordan tjenestene skal samarbeide.

Frøya barneverntjeneste skal gå foran som pådriver for et åpent barnevern, og skal hvert år rapportere til sitt kommunestyre om situasjonen i barneverntjenesten. Denne rapporten skal gi kommunens politiske ledelse mer innsikt og eierskap til barnevernsfeltet og barneverntjenesten.

Kommunene har ansvar for universelle og selektive tiltak for utsatte barn og unge. Barnevernet har ansvar for spesifikke individuelle tiltak, og skal i samarbeid med andre instanser medvirke til planlegging av generelle tiltak for å trygge barn og unges oppvekst, hvor tverrfaglig forebygging skal gis stor oppmerksomhet.

Barnevernet skal ha særlig fokus på å overholde lovens frister og krav, og har et stort ansvar for å sikre at barnets og foreldrenes rettsikkerhet blir ivaretatt i alle deler av saksbehandlingen. Barn/unge og deres foresatte skal medvirke og gis anledning til å uttale seg. Frøya barneverntjeneste skal tilby familieråd som en metode for medvirkning både for barn og foreldre.

Barnevernet skal ha fokus på utviklingen av eget personale for å sikre kvaliteten i saksbehandlingen. Tjenesten har ansvar for å videreutvikle et nært og positivt samarbeid med de andre enhetene som har tiltak og gir tjenester til barn/unge i kommunene. Samordning og tverrfaglig samarbeid har høyt fokus både i dagens arbeid og i utviklingsarbeid i kommunene.

Fra 2022 har det kommet en ny lovbestemmelse i barnevernloven som presiserer at det er kommuneledelsen som er ansvarlig for at kommunen oppfyller det ansvaret loven legger til kommunene, og for at barneverntjenesten har den bemanningen og de ressursene som er nødvendige for å ivareta dette ansvaret. Lovendringen fra 2022 innebærer også et pålegg til kommunene; se tilbudet til barn og unge i sammenheng, og at kommunestyret selv skal vedta en plan for hvordan det forebyggende arbeidet skal fordeles mellom de ulike kommunale tjenestene og hvordan tjenestene skal samarbeide.

2. Fakta om Frøya barneverntjeneste

Frøya barneverntjeneste har 7 årsverk. Hvor i løpet av 2023, 3 av 7 årsverk har ikke har vært besatt. Stillingene har vært utlyst tre ganger, uten at tjenesten har mottatt søkere med etterspurt kompetanse. Det har i 2023 vært innleie fra et konsulentfirma, hvor en konsulent har vært innleid fra januar og en annen konsulent fra oktober.

Tjenesten er tverrfaglig sammensatt med både barnevernspedagog, sosionom, vernepleier og pedagog ansatt i faste stillinger.

Ansatte jobber som generalister, det vil si at de jobber med alt fra mottak av bekymringsmeldinger, undersøkelser, tiltak og oppfølging av fosterhjem og ungdom i ettervern. Det er krevende for ansatte å ha kunnskap om alle fagområdene, men det er positivt for barna å bli fulgt opp av samme person under hele saken.

Frøya barneverntjeneste har vært preget av store utskiftninger de siste årene, noe som fører til ustabilitet både for ansatte og brukere. Det er generell stor utskifting i barneverntjenestene i hele Norge, men med tanke på at vi er en veldig liten tjeneste blir dette ekstra sårbart. Men ønsker å meddele at tjenesten i 2023 ikke har hatt endring i ansatte gruppen. Dette har medført at ansatte gruppen er blitt godt kjent med hverandre og det kan jobbes fremtidsrettet med tanke på kompetanseheving og arbeidsmiljø. Barneverntjenestens ansatte har fortsatt lite erfaring med kommunalt barnevern, noe som gjør tjenesten sårbar i arbeidet med saksbehandling og de kravene som stilles rundt lovverk. Men samtidig viktig å fremheve at de som jobber i barneverntjenesten, er både engasjert og dyktige i faget. Det er stor takhøyde og det er fokus på å jobbe for barns beste i Frøya kommune.

Statsforvalteren har uttalt at «Dommene i europeiske menneskerettsdomstolen EMD, barnevernsreformen og nytt lovverk på barnevernområdet har, og vil, medføre et ytterligere

lovkrav om oppfølging og dokumentasjon i den enkelte sak, og det er viktig at tjenesten har tilstrekkelige ressurser til å ivareta de barna de har ansvaret for».

Frøya kommune er en kommune i vekst. Det er stor arbeidsinnvandring, der ca. 25 % av Frøyas befolkning har ikke-norsk bakgrunn. I tillegg har vi de siste årene også tatt imot flere flyktninger fra forskjellige land.

Det er en utfordring at mange av våre nye landsmenn er redd for barneverntjenesten, og enkelte har kofferten ferdig pakket og er klar til å reise tilbake til hjemlandet hvis barnevernet tar kontakt med dem. Her må det jobbes mer forebyggende for å gi trygghet til at barnevernet i hovedsak er en hjelpetjeneste, og ikke en trussel. Barneverntjenesten har dette som en del av stillingsinstruksen i to av stillingene som ikke er besatt.

Frøya barneverntjenesten har avtale med Barnevernsvakta i Trondheim. Vaktordningen gjelder utenom barneverntjenestens åpningstid på kveld, natt helg og helligdager. Å yte forsvarlig akuttberedskap er et lovkrav som kommunene må forholde seg til. Barnevernsvakta bistår ikke i akuttsaker der arbeid er påbegynt før kl 15.30 på ukedager. Da må tjenesten selv følge opp utover kveld/natt hvis forholdene til saken tilsier dette. Barnevernsvakta prøver å finne midlertidige løsninger inntil barneverntjenesten er tilbake på jobb, men har all nødvendig myndighet til å fatte nødvendige vedtak hvis det skal være behov for det.

Mål for barneverntjenesten- samfunnsoppdraget:

- Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse
- Bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får god og trygg oppvekst (Formålsbestemmelsen i Lov om barneverntjenester)

Mål for Frøya barneverntjeneste:

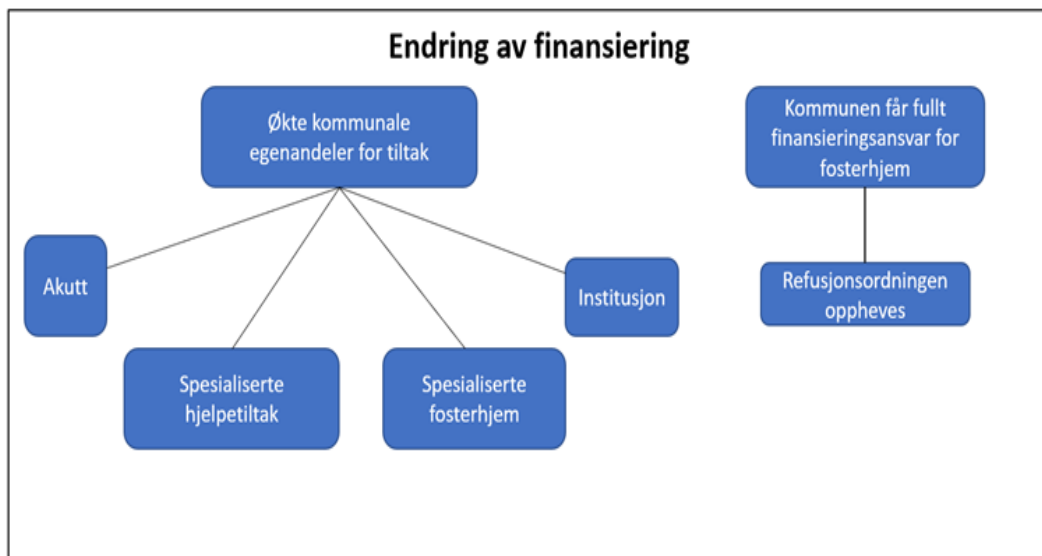
- Frøya barneverntjeneste skal ha fokus på å levere gode og forsvarlige tjenester til barn og unge, rett hjelp til rett tid, fokus på tverrfaglig samarbeid med «barnet på bordet».
- Jobbe forebyggende og tillitsskapende ut i samfunnet
- Fokus på godt arbeidsmiljø og trivsel på arbeidsplassen
- Jobbe for å videreutvikle nødvendig kompetanse og støtte for å stå i jobben og gi god hjelp til barn og foreldre i Frøya kommune.
- Være tilgjengelig og synlig for våre samarbeidspartnere

3. Barnevernsreformen og ny barnevernlov

Barnevernsreformen, gjeldende fra 2022 gir kommunen:

- fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem

- økte kommunale egenandeler for bruk av
 - spesialiserte hjelpetiltak
 - spesialiserte fosterhjem
 - institusjon
 - akuttiltak
- et helhetlig ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjemmet
 - en plikt til alltid å søke etter fosterhjem i barnets familie og nære nettverk (2018).
 - som omsorgskommune - ansvar for valg og godkjenning av fosterhjem. Tidligere hadde bostedskommunen ansvaret for godkjenningen.

Kommunen fikk fullt finansieringsansvar for fosterhjem – Refusjonsordningen er opphevet

I tillegg vil kommune få helhetlig ansvar for fosterhjem, inkludert ansvar for generell veiledning. Her inngår Frøya kommune i et samarbeid med Kystregionen ift. egen fosterhjemveileder i 100% stilling, samt gruppetilbud til fosterforeldre.

Ny barnevernlov ble gjeldende fra januar 2023:

Kompetansekrav, mer forebygging, økte krav til dokumentasjon og begrunnelser, og mer styring og ledelse lokalt. Barns rettigheter styrkes og samværsreglene endres i tråd med føringer fra Høyesterett og den europeiske menneskerettsdomstolen, EMD. Den nye loven har fungert godt og den oppleves tydeligere og mere konkret å jobbe ut i fra. Det har vært resurskrevende å sette seg inn i og få implementert den nye loven, i mal verk, program og andre hjelpemidler.

4. Temaområder

4.1 Meldinger

Barneverntjenesten har over mange år hatt et stabilt antall meldinger i gjennomsnitt. Dette ser man at vedvarer, men noen få variasjoner med økning enkelte år. I snitt ligger kommunen på mellom 55-60 meldinger i året (ikke medregnet melding i aktiv sak).

Frøya barneverntjenesten har i 2023 mottatt 61 bekymringsmeldinger totalt.

Det har de siste årene blitt en økning i antall alvorlige meldinger der hjelpebehovet er større enn tidligere med en krevende kompleksitet i familienes og barnets problematikk. Dette samsvarer med tendenser på nasjonalt nivå. Det drøftes om dette delvis også kan skyldes at det i større grad kartlegges bedre enn tidligere da barnevernsfeltet har vært gjennom en stor utvikling de siste 5-10 årene.

I Frøya kommune er det ulike tjenester som melder bekymring for barn og unge. Det siste året er de som har meldt bekymring til tjenesten oftest; skole, politi og private. Det har det siste året vært høy meldingsgrad av bekymringsmeldinger fra enkelte skoler. Bekymringen i meldingene dreier seg mye om atferd hos barnet under skoledagen.

Oppvekstreformen tilsier at flere saker skal bli løst på et lavere nivå, og at det kun er de alvorligste sakene som skal meldes til barnevernet. Dette krever større innsats på tidlig innsats, der skoler og barnehager får en større rolle i oppfølging av barn og foreldre, i samarbeid med andre hjelpetjenester på lavterskelnivå.

4.2 Undersøkelser

Dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak, skal barneverntjenesten undersøke forholdet.

Frist for gjennomføring av undersøkelse er 3 måneder, men kan i særlige tilfeller utvides til 6 måneder. Eksempel på når fristen kan utvides er hvis barnet eller familien unndrar seg all kontakt med barneverntjenesten. Tjenesten jobber alltid for å unngå fristbrudd, og det er lite utbredt bruk av utvidet undersøkelse. 96% av alle undersøkelsessakene i 2023 ble avsluttet innen fristen på 3 måneder.

For at barneverntjenesten skal kunne gi barn og unge riktig hjelp til rett tid, er vi avhengig av informasjon fra andre. Barns medvirkning er også sentralt i dette arbeidet.

Frøya barneverntjeneste tilbyr familieråd som metode– også i undersøkelse. Dette benyttes for å få kartlagt familienes ressurser og utfordringer, også fra de som står dem nær og som kjenner dem best. Dette er viktig informasjon for barneverntjenesten da familiene trenger støtte fra kjente og kjære når de skal jobbe med endring for å skape en hverdag som er best mulig for barna og ungdommene sine. Det har også i 2023 vært kontinuerlig implementering av Familieråd via veileder fra Bufetat, i samhandling med Hitra barneverntjeneste.

I tråd med nasjonale føringer skal tjenesten bruke tid på relasjonsbygging og samtaler med barn og ungdom slik at deres stemme skal komme frem i undersøkelsene. Barnevernsområdet har de siste årene lagt mer og mer vekt på barnets stemme i arbeidet, da også i tråd med

Barnekonvensjonen. Barnets mening og stemme skal dokumenteres godt og vurderes opp mot de beslutninger som skal tas. Når barnet har fylt 15 år har det egne partsrettigheter, og kan få oppnevnt egen advokat når det er behov for det, hovedsakelig i omsorgsovertagelsessaker.

2023 har i hovedsak vært driftet tilnærmet normalt i barneverntjenesten. Barneverntjenesten har fulgt opp alle bekymringsmeldingene som har kommet inn. Ingen har gått over frist for konkludering av bekymringsmelding.

Frøya barneverntjeneste undersøker de fleste meldingene som kommer inn, dvs. at vi i svært liten grad henlegger bekymringsmeldinger som mottas. Vi ser derimot at store deler av undersøkelsene ender med henleggelse, det vil si uten at det iverksettes hjelpetiltak fra barneverntjenesten. Dette kan indikere at bekymringen for barnets omsorgssituasjon ikke er alvorlig nok, barnet og familiens behov for hjelp kan avhjelpes med bistand fra andre offentlige tjenester enn barneverntjenesten eller at familien takker nei til frivillig hjelpetiltak fra barneverntjenesten og at det ikke er grunnlag for å fremme sak for fylkesnemnda om pålegg av hjelpetiltak.

Statsforvalteren følger opp både henleggelsesprosent i forhold til meldinger og undersøkelser gjennom sitt tilsyn med barneverntjenestene, både halvårlig, ved systemrevisjon og ved dialogmøter.

4.3 Tiltak

Når et barn har særlige behov for tiltak fra barneverntjenesten, igangsettes hjelpetiltak. Tiltakene skal iverksettes ut fra barnets behov, og om nødvendig skreddersys. Tiltakene varierer, og kan eksempelvis være veiledning av foreldre, veiledning til foreldre og barn sammen, samtaler med barn, støtte til barnehage/SFO kombinert med samarbeidsmøter og ruskontroller.

Frøya kommune er en liten kommune med en liten barneverntjeneste. Tjenesten er avhengig av den kompetansen man innehar blant ansatte i tjenesten til enhver tid, i tillegg til samarbeid med både første- og andrelinjetjenester i og utenfor kommunen. Noe tiltaksarbeid må også innhentes gjennom kjøp fra det statlige barnevernet eller fra andre barnevernstjenester.

Det er ønskelig/behov for å få rekruttert flere støttekontakter og besøkshjem til barn i Frøya kommune.

Tiltaksarbeidet er også i stor grad avhengig av hvordan kommune organiserer og lykkes det forebyggende arbeidet for barn og unge.

Per 31. desember 2023 hadde 27 barn i Frøya kommune vedtak om hjelpetiltak. I løpet av året har flere barn hatt tiltak som har blitt avsluttet. Hvert barn med tiltak har rett til å få utarbeidet egen tiltaksplan som skal synliggjøre mål og tiltak. Planen skal utarbeides i samarbeid med barn og foreldre.

Frøya barneverntjeneste har over de siste årene jobbet med implementering av metoden Familieråd med støtte fra det statlige barnevernet. Familieråd bidrar til at barnets stemme kommer frem i barnevernssakene og sikrer brukermedvirkning i arbeidet med familiene.

Det jobbes med felles kompetanseheving i Kystregionen, og med midler vi har fått fra Statsforvalteren, har nå blant annet to av våre ansatte godkjent PYC (parenting young children). Hvor fokuset ligger på veiledning av kognitivt svake foreldre, for å heve omsorgssituasjonen.

Alle ansatte har deltatt på KOMBA, som er en kompetanseheving for barneverntjenestene i Midt Norge og går på arbeid med barn og familier med annen bakgrunn enn majoritetsbefolkningen. Frøya barneverntjeneste hadde under kurset fokus på tillitsskapende arbeid ut mot arbeidsinnvandrere og flyktninger på Frøya.

To ansatte er påmeldt opplæring i metode «barnesamtalen» som vil foregå gjennom året 2024. Dette for å imøtekomme krav om å fremheve barnets stemme i undersøkelsen.

4.4 Fosterhjem og institusjon

Frøya har per 31.12.2023 omsorgsorgansvar for 9 barn. 4 av 9 barn er under 18 år, alle er plassert etter barnevernloven § 4-12.

Antall barn plassert ved institusjon er redusert til 0. Da barna er tilbakeført til biologiske foreldre eller i egen bolig og har tiltak ettervern.

Omsorgskommunen (kommunen barnet bodde i når omsorgen ble overtatt) har ansvar for oppfølging av barnet, fosterhjemmet og biologiske foreldre. Alle barn under omsorg har krav på minimum 4 oppfølgingsbesøk i året, et besøk per kvartal (kan reduseres til 2 besøk årlig). Oppfølgingsbesøk gjennomføres ved at kontaktperson oppsøker fosterhjemmene og gjennomfører samtaler med både fosterforeldre og fosterbarn. Frøya barneverntjeneste har ikke hatt registrerte avvik på området på flere år og jobber godt med oppfølging av barn under omsorg. Dette er ofte barn og unge med store særlige behov med oppfølging innenfor spesialisthelsetjenesten. Barneverntjenesten har en stor jobb med å koordinere arbeidet rundt disse barna, og barna trenger ofte hjelp og støtte over lang tid fra flere instanser.

Tilsynskommunen (kommunen barnet flytter til etter omsorgsovertagelsen) har ansvar for å følge tilsyn med om barnet har det bra i fosterhjemmet. I Frøya kommune utføres dette av en tilsynsperson uavhengig av Barneverntjenesten. Tilsynspersonene er ansatt gjennom kommunedirektøren sin Stab. Frøya kommune er en av få kommuner i Trøndelag som har denne løsningen. Dette er spesielt viktig da barneverntjenesten har flere fosterhjem i egen kommune, og det ville være uheldig hvis samme tjeneste da skulle ha kontrollert sitt eget arbeid og egne ansatte/oppdragstakere. Frøya kommune har et godt system for å ivareta tilsyn og har ikke hatt avvik på dette området siden ny ordning tredde i kraft.

Dersom barnet er flyttet til en institusjon er det Statsforvalteren som fører tilsynet, og kommunen som overtok omsorgen står for oppfølgingen.

Omsorgstiltak varer ofte over mange år, og er krevende ressursmessig både økonomisk og personalmessig. Bufetat som statlig barnevernsaktør bygget ned i tråd med reformen i 2022, noe som fordrer større ressursbruk i kommunene ifht. rekruttering og oppfølging/veiledning av fosterhjem. I tillegg har kommunene fått ansvar for veiledning av fosterhjemmene.

Endringer i barnevernloven sier at barneverntjenesten først skal undersøke om barn kan bo i slekt og nettverk ved en eventuell plassering.

Forskning viser at barn som har vokst opp under omsorg hos noen de kjenner eller har en relasjon til fra tidligere klarer seg bedre enn de som plasseres gjennom det statlige barnevernet. For et barn er det viktig å kunne beholde muligheten til å gå i samme barnehage eller på samme skole, fortsette i fritidsaktiviteter og beholde så mye som mulig av det nettverket de allerede har. Frøya barneverntjeneste benytter ofte familieråd for å undersøke om dette er mulig, og for at barnets og foreldrenes stemme skal bli hørt.

Det er Fylkesnemnda som beslutter omsorgsovertagelser. Sakene behandles enten som ordinær hovedforhandling, eller som samtaleprosess med prosessmøter i nemnda. I begge tilfeller møter partene i Trondheim. De fleste saker som behandles i Fylkesnemnds ankes til Tingretten. Noen går også til Lagmannsretts-behandling. Alle saker som føres for retten har en betydelig kostnadsside for kommunene og er også svært arbeidskrevende for barneverntjenesten.

4.5 Ettervern

Barnevernloven har inntil nylig gitt rett til ettervern frem til 25 år. Barn og unge som har vokst opp under offentlig omsorg gis med dette større grad mulighet til like muligheter som andre jevnaldrende til å fullføre utdanning og ha stabile boforhold frem til de har mulighet til å forsørge seg selv. Barneverntjenesten ser at flere takker ja til ettervern og at flere også fortsetter å bo i fosterhjem etter myndighetsalder.

Per 31.12.2021 har Frøya barneverntjeneste 8 ungdommer på ettervern, fordelt på 5 fosterhjems plasseringer og 3 ungdommer bor i egen bolig.

4.6 Kvalitet

Det stilles i dag strenge krav til kvalitet i barnevernsarbeidet, både til det skriftlige dokumentasjonsarbeidet som er svært tidskrevende, men også til den praktiske utøvelsen i kontakt med barn, familier og samarbeidspartnere.

Det er flere kvalitetskriterier for barneverntjenester:

1. Kvaliteten på utdanningen hos egne ansatte. (Hvilken kompetanse har de, og hvor egnet er de til å løse arbeidsoppgaver som ligger til stillingen.)
2. Kvalitet og hyppighet av veiledning og trening for de ansatte for å kunne bruke ny kunnskap til å forstå og hjelpe brukere av tjenestene.
3. Bruk av evidensbasert metode som verktøy i motsetning til metoder med usikker kvalitet.
4. Form og tilgjengelighet på hjelp/tiltak som gis, og den service brukere av tjenestene og samarbeidspartnere får.
5. Systemer utviklet for tverretattlig samarbeid og effektiviteten av dette samarbeidet.

I Frøya barneverntjeneste vil det fremkomme utfordringer på både punkt 1, 2, 3 og 4. Dette gjelder både mangel på kompetanse og muligheter til tilgang på kompetanse. Det samme gjelder tilgang på tiltak og metode basert på evidens, spesielt for de mest alvorlige barnevernssakene. I tillegg er det utfordringer med tilgjengelighet på tiltak ut fra størrelsen på tjenesten. Statsforvalteren hadde et tilsyn hos barneverntjenesten september 2023, hvorav det

kommer frem svakheter i form av kunnskap i bruk av lovverk, utførelse av undersøkelser og dokumentering av sakene. Dette førte til at det ble satt inn en ekstra konsulent, ROS analyse gjennomført, meldt på til kompetansehevende kurs, gjennomgang av veilederen, påmelding til kurs i regi Statsforvalter med kompetanseheving i arbeid med undersøkelser og strukturer.

Barnevernet skal ivareta de mest sårbare blant oss. Barn og familier som får hjelp fra barnevernet trenger en tjeneste som er tilgjengelig og kompetent. Kvaliteten på barnevernet kan ikke omhandle kun de ansatte i barneverntjenesten, men det er behov for et helhetlig tiltaksapparat der ikke alt ansvar plasseres på en etat alene. Frøya kommune må se på hvordan vi sammen skal klare å styrke tilbudet til barn og familier. Det forutsetter at tjenestene er tilstrekkelig prioritert i budsjettforhandlinger. Dette for å sikre gode arbeidsforhold, kontinuerlig kompetanseutvikling og ikke minst sikre at fagfolk med erfaring ikke slutter i tjenesten. I tillegg må vi ha mer fokus på forebyggende arbeid, der tjenestene på tvers jobber sammen for å skape gode tjenester til barn og familier.

For å styrke barnevernet må alle ta ansvar, og politiske prioriteringer må legges til rett for det.

4.7 Bemanning

Tjenesten består i dag av 3 kontaktpersoner i 100 % stilling og barnevernleder i 100 % stilling. Tjenesten har totalt 7 stillinger hvor 3 av 7 står vakant.

To konsulenter leies inn fra innleiefirma for å dekke opp drift og veiledning av leder og kontaktpersoner i komplekse saker. Samt dekket opp for sykefravær i perioden. Det har det siste året vært en stabil bemanningssituasjon, uten utskiftninger. Dette gjør oss mindre sårbare, men på grunn av mangel på kompetente søkere til de ledige stillingene så blir arbeidstrykket stort og fagmiljøet lite. Barneverntjenesten har valgt å leie inn vikarer i perioden. Den ene har vært hos oss hele året mens den andre startet i oktober. Bruk av vikarer kan også skape en opplevelse av gjennomtrekk i tjenesten både for ansatte, men ikke minst for brukerne. Stabilitet påvirker relasjoner vi har til barn og foreldre, og er en viktig faktor for å gi gode tjenester.

Frøya kommune sliter med å få kvalifiserte søkere når stillinger utlyses. Det handler ikke bare om utdanning, men i større grad om erfaring. En nyutdannet barnevernspedagog eller andre kvalifiserte søkere kan tilføre tjenesten mye positivt, men når alle er mer eller mindre ferske samtidig, utgjør dette en stor utfordring ift manglende erfaring.

Alle i tjenesten jobber etter generalist-modellen og det er liten grad av spesialisering i arbeidet. De ansatte har ulik utdanningsbakgrunn og erfaring. Få ansatte har kompetanse over bachelor-nivå og eventuelle videreutdanninger. Barnevernleder jobber også med saksbehandling og har egne barn og familier som følges opp på lik linje med kontaktpersonene.

Barnevernlederne i Trøndelag gjorde i samarbeid med Fylkesmannen i 2020 en kartlegging av situasjonen i Trøndelag. Der ser man også at det i stor grad er de mest uerfarne som jobber i førstelinjen og at det i tillegg er høy turnover. Dette er likt for både land og by, med unntak av noen få tjenester.

Barneverntjenesten er som tjeneste svært sårbar ved sykefravær da dette medfører merbelastning for de andre ansatte, som igjen kan gi høyere risiko for ekstrabelastning og ytterligere fravær. Dette medfører også risiko for dårligere bistand ut til innbyggerne i

kommunen. Dette vurderes også som en bidragende faktor til at flere forlater de kommunale barneverntjenestene og arbeidet i førstelinjen.

Frøya barneverntjeneste er en av de minste barneverntjenestene i Trøndelag med tanke på bemanning. Hvis det skal være mulig å jobbe mer forebyggende spesielt opp mot skoler og barnehager er vi avhengig av å besette de to nye tiltaksstillingene som pr i dag står ledige. Vi klarer pr i dag stort sett å serve lovpålagte oppgaver ift meldinger og undersøkelser, men har da ikke kapasitet til å jobbe ut i befolkningen for å gi informasjon og trygghet til innbyggerne om hva barnevernet kan tilby av tjenester. Dette gjelder selvfølgelig på generelt grunnlagt, men spesielt opp mot arbeidsinnvandrerne som er veldig skeptiske til barnevernet.

Behovet for et større fagmiljø er merkbart med tanke på tiltaksfattigdom i tjenesten. Ansatte kjenner på at det ville vært fint å kunne hatt flere kollegaer å spille på med tanke på det faglige og i den daglige driften med å fordele oppgaver.

Interkommunalt samarbeid har kommet opp som tema en rekke ganger i ulike fora og det vil nok være en løsning på sikt, for å styrke tjenestene både på Frøya og Hitra. Kvalitet på tjenestene ville blitt styrket og mer robust.

Frøya barnevern har i to perioder tatt varmt imot studenter fra NTNU barnevernspedagoger. Dette er en viktig prosess for å utdanne gode barnevernspedagoger for fremtiden. Studentene bidrar med faglig fokus hos ansatte og krever at veiledningen er god.

4.8 Økonomi

Økonomi for barnevernsfeltet er ofte vanskelig å planlegge. Økonomien styres i stor grad av hvilke nødvendige tiltak hvert barn eller familie har behov for, og dette kan variere veldig innenfor hvert år. Ved innkjøp av store statlige tiltak er kostnadene høye, men barnet har lovmessig krav på det tiltaket det ut fra fagmessige rammer har behov for.

Etter oppvekstreformen skal flere saker løses på lavest mulig nivå, og mindre saker skal til barneverntjenesten. Dette kan bidra til at flere saker er veldig omfattende og krevende når de kommer til barneverntjenesten, og det kan bli nødvendig å kjøpe tiltak fra Bufetat i form at FFT (Funksjonell familieterapi) eller MST (multi systemisk terapi). Dette er tiltak det ikke vil være aktuelt at kommunen drifter selv, og som må kjøpes av staten.

Samtidig kan noen av kostnadene til barnevern reduseres hvis flere saker blir løst på et lavere nivå.

Hvilke tiltak som må settes inn er en faglig vurdering, og kan ikke være styrende for hvilke tiltak som blir valgt.

For å unngå en betydelig økning i utgifter ift. tiltak, må kommunen utarbeide og satse på utvikling av egne tiltak for utsatte barn og unge, samt satse på kompetanseheving for egne ansatte. Det anbefales at det også samarbeides med andre tjenester om opparbeidelse av tiltaksvifte, også på tvers av kommunegrenser. All satsingen på å utvikle egne tiltak må også ses opp mot stabilitet og hvordan vi skal beholde den kompetansen vi klarer å tilegne oss.

Overgang til Visma Flyt barnevern (fagprogram) februar 2023 har krevd store ressurser og det er fortsatt ikke helt i mål med tanke på den økonomiske løsningen i systemet samt rapportering til SSB, Bufdir og Kostra. Visma Flyt barnevern vil bli et solid program som

etter hvert vil gi oss muligheten til å saksbehandle på en lovmessig og god nok måte, men vi ser at dette vil ta tid.

Kostratall fra 2022:

Nøkkeltall	Enhet	Frøya 2022	Kostragr 03 2022
Netto driftsutgifter til barneverntjenesten pr innbygger 0-22 år	Kr	14 342	17 058
Brutto driftsutgifter pr barn med undersøkelse eller tiltak	kr	79 104	97 427
Brutto driftsutgifter for barn som ikke er plassert av barnevernet	kr	89 971	65 875
Brutto driftsutgifter pr barn som er plassert av barnevernet	Kr	392 789	533 862
Netto driftsutgifter til barneverntjenesten pr innbygger 0-24 år	kr	14 342	17 058

•

5. Samarbeid med andre sektorer

Barneverntjenesten er sterkt avhengig av samarbeid med andre kommunale tjenester. Mange av familiene tjenesten møter har ofte behov for bistand fra flere instanser og har også ofte allerede etablerte relasjoner innen andre tjenester innenfor helse blant annet.

Barneverntjenesten har et godt samarbeid med helsestasjon, legekontor, psykisk helse og PPT. Samlokalisering er en viktig faktor for dette, men også tilgjengelighet iht. tidsressurs og kjennskap til hverandre er vesentlig for å sikre et godt samarbeid rundt enkeltbarn og familier. Barneverntjenesten opplever å ha god bistand fra kommunepsykolog i drøft og samarbeid i kompliserte saker.

Barneverntjenesten opplever også et godt samarbeid med skoler og barnehager, men ser at det er stor variasjon i antall henvendelser og bruk av drøfting og råd/veiledning fra hver virksomhet. Det er trolig viktig også for skoler og barnehager at de opplever stabilitet i kontakten med barneverntjenesten og i 2023 har det vært god stabilitet med tanke på faste kontaktpersoner som skoler og barnehager kan forholde seg til når de tar kontakt med tjenesten.

Samarbeidsteam er en arena vi har mulighet til å bruke i større grad, ved å bruke avsatt tid til å drøfte saker generelt hvis det ikke er individuelle saker som skal tas opp.

Barneverntjenesten er avhengig av å ha en god samarbeidspartner i Politiet. Dette gjelder både i enkeltsaker og på et systemnivå. Barneverntjenesten har gjennom 2023 hatt en avtale med kontaktpersonen i politiet. Avtalen går ut på at politiet kjenner barneverntjenestens plan med faste interndager hvor de kan drøfte saker med tjenesten og barneverntjenesten kaller inn politiet om det ligger et behov for drøft, orientering eller faglige møter.

Tidlig innsats handler om å sørge for at barn og familier som strever får nødvendig hjelp og støtte, for å hindre at utfordringer vokser til alvorlige problemer. Ikke alt skal være barnevernstiltak, men forebyggende tiltak rettet mot familien. Tidlig innsats betyr også at barneverntjenesten av og til må gripe tidlig inn i saker der barnet utsettes for alvorlig omsorgssvikt for å unngå at barnet blir vesentlig skadelidende.

I tråd med statlige føringer vil det å mobilisere barnets nettverk være fokus i alle deler av saksbehandlingen, for eksempel ved å benytte familieråd. Familieråd er et tiltak som Bufetat styrer, og som så langt kun er tilgjengelig gjennom barneverntjenesten.

Barneverntjenesten skal samarbeide med andre tjenester når det kan gi bedre hjelp for barnet og familien. Et velfungerende samarbeid handler om å utnytte hverandres ansvarsområder, tilgjengelige ressurser, virkemidler og kompetanse.

6. Statsforvalterens tilsyn av barneverntjenesten

Statsforvalteren i Trøndelag gjennomførte tilsyn med Frøya kommune, barneverntjenesten sommer/høst 2023 og besøkte i den forbindelse Frøya kommune og barneverntjenesten 05.09.2023. Tilsynet ble gjennomført som et dokument-tilsyn hvor det ble gjennomgått fire saker av barneverntjenestens arbeid med undersøkelser. Statsforvalteren gjennomfører planlagte tilsyn med barneverntjenesten basert på en risiko- og sårbarhetsanalyse.

Statsforvalteren gjennomførte tilsynet med Frøya barneverntjeneste basert på sin kjennskap til Frøya kommunes utfordringer over tid med å opprettholde stabil ledelse og bemanning i barneverntjenesten. Statsforvalteren har i tillegg vurdert barneverntjenesten som sårbar da tjenesten består av få ansatte, hvor flere har begrenset erfaring med barnevernsarbeid.

Tema for landsomfattende tilsyn i regi av Helsetilsynet i 2022/2023 var knyttet til barn under omsorg

i fosterhjem. Temaet var ikke aktuelt å gjennomføre i Frøya kommune grunnet for få barn under omsorg. Statsforvalteren vurderte det som hensiktsmessig å gjennomføre tilsyn med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser som tema. Tidligere tilsyn har vist at barnevernets arbeid med undersøkelser er et sårbart område med stor fare for svikt.

Tilsynets tema:

Statsforvalteren førte tilsyn med om barneverntjenestens arbeid med undersøkelser er forsvarlig. Forsvarlig undersøkelsesarbeid innebærer at barneverntjenesten

- forbereder og planlegger undersøkelsen ut fra innholdet i meldingen, og eventuelt tidligere undersøkelser/annen kontakt med familien
- sørger for at undersøkelsens innhold, omfang og fremdrift er i tråd med alvoret i situasjonen for barnet
- gjør relevante barnevernfaglige og juridiske vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsen
- konkluderer undersøkelsen i tråd med vurderingene som er gjort

Tilsynets metode og gjennomføring:

Statsforvalterens tilsyn er ikke gjennomført som en systemrevisjon, men som et dokument-tilsyn av fire undersøkelser. Statsforvalteren fikk tilsendt oversikt over de 15 sist avsluttede undersøkelser før 29.05.2023 med konklusjon av undersøkelsen og de fire sist avsluttede undersøkelsessakene med all tilhørende dokumentasjon. Statsforvalteren vurderte de fire sakene opp mot aktuelt lovverk. Lovkravene var systematisert i en sjekklister som barneverntjenesten fikk oversendt for selv å foreta tilsvarende vurdering av de fire sakene. I møtet mellom Statsforvalteren og barneverntjenesten i september, ble funnene fra Statsforvalterens og barneverntjenestens egen-vurdering gjennomgått og drøftet. Frøya barneverntjeneste hadde på forhånd uttalt ønske om å drøfte følgende tema: «Avveining mellom minste inngreps prinsipp og hva som er god nok undersøkelse. Terskelen for å henlegge.»

I møtet med de ansatte den 05.09.2023 ga Statsforvalteren råd og veiledning om undersøkelsesarbeidet med utgangspunkt i funnene fra gjennomgangen av i de fire sakene.

Kommunen ble også bedt om å oversende dokumentasjon knyttet til kommunens internkontroll (styringsdokumenter) og å besvare en rekke spørsmål om kommunens styring av barneverntjenesten i «skjema for egenrapportering». Det ble bl.a. stilt spørsmål om ansvar og myndighet, sikring av kompetanse, sikring av forsvarlig praksis, risikovurdering og avvikshåndtering.

I møtet mellom Statsforvalteren og kommuneledelsen ble kommunens egenrapportering om styring av barneverntjenesten, funnene i dokument-tilsynet og andre kilder om barneverntjenestens arbeid og situasjon, herunder rapporteringstall til Bufdir, gjennomgått og drøftet.

Statsforvalterens konklusjon:

Statsforvalteren vurderer at Frøya kommune, barneverntjenesten ikke har gjennomført forsvarlig undersøkelse i tre av fire undersøkelser, herunder at:

- barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov ikke er tilstrekkelig kartlagt
- barnets medvirkning og involvering i undersøkelsen er for begrenset
- barneverntjenestens faglige vurderinger er i for liten grad dokumentert

Statsforvalteren vurderer at tilsynet samlet har avdekket sårbarhet knyttet til barneverntjenestens kompetanse, manglende felles praksis for undersøkelsesarbeidet og tilgang på hjelpetiltak.

Det er avdekket at Frøya kommune hverken har foretatt tilstrekkelig kontroll og oppfølging av oppgaveutførelsen eller tilstrekkelig evaluering og oppfølging av de tiltak som er iverksatt for å avhjelpe kjente sårbarheter ved tjenesten. Svikt eller feil i undersøkelsesarbeidet kan dermed vedvare over tid. Dette gir samlet sett stor risiko for at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, ikke får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Etter tilsynsbesøket er det klarlagt at Frøya barneverntjeneste har plass, og vil delta, i Tjenestestøtteprogrammet med oppstart tidlig i 2024. Tjenestestøtteprogrammet er et tiltak i Bufdirs kompetansesatsing for kommunal barneverntjeneste. Tjenestestøtteprogrammet er et samlingsbasert tjenesteutviklingsprogram med mål om bedre og mer enhetlig kvalitet i barneverntjenestens arbeid. Tjenestestøtteprogrammet skal bistå med utvikling gjennom å:

- Styrke kvaliteten på barneverntjenestenes arbeid med undersøkelser og beslutninger
- Styrke kvaliteten på barneverntjenestens samarbeid med familier om endringer gjennom hjelpetiltak
- Øke tjenestenes grunnleggende traumeforståelse og innsikt i barn og unges ulike uttrykk og behov
- Styrke tjenestenes arbeid med nettverksmobilisering og brukermedvirkning Programmet har en egen lederstøttemodul.

Statsforvalteren vurderer at deltakelse i Tjenestestøtteprogrammet vil være nyttig for utviklingen av Frøya barneverntjeneste sitt arbeid med undersøkelser. Etter Statsforvalterens vurdering vil det imidlertid være behov for flere tiltak fra kommunen for å rette lovbrudd som tilsynet har avdekket. Kommunen må selv vurdere hvilke tiltak som skal iverksettes. Statsforvalteren viser imidlertid til de påpekninger og anbefalinger som er gitt i denne tilsynsrapporten knyttet til både kommunens styring, støtte og kontroll av barneverntjenesten og til utførelsen av undersøkelsesarbeidet.

Statsforvalteren ber Frøya kommune utarbeide en plan med nødvendige tiltak for å rette påpekte lovbrudd. Kommunens plan for å rette lovbrudd bes sendes til Statsforvalteren innen begynnelsen av april 2024.

Planen bør inneholde følgende:

- Konkrete målformuleringer for hva som skal forbedres
- Tiltak som skal gjennomføres for å skape forbedring (med avklaring av ansvar)
- Frister for iverksetting av tiltak og frister for evaluering av om tiltakene har virket som planlagt
- Beskrivelse av hvordan kommuneledelsen vil følge med på, og kontrollere at tiltakene blir iverksatt, gjennomført og virker som planlagt.

Barneverntjenesten har etter tilsyn av statsforvalteren:

- foretatt en ROS analyse for å få et helhetsbilde over tjenesten.
- Leid inn en konsulent med oppgave i veiledning av ansatte med fokus på undersøkelse, og saksbehandling.

- Gjennomgang av kurs i veilederen
- Ansatte påmeldt PYC kurs
- Ansatte påmeldt kompetanseheving metode «barnesamtalen»
- Benytter saksbehandler rundskrivet under alle drøfter.
- Dokumenterer og vurderer i all saksbehandling.
- Laget ulike maler for å sikre faglig godt arbeid.

Barneverntjenestens videre plan for å styrke tjenesten:

- Deltakelse i tjenestestøtteprogrammet i regi Statsforvalteren.
- Kompetanseheving på lovverket.
- Kompetanseheving metode «barnesamtalen»
- Økt veiledning og oppfølging, i saker, fra leder.
- Styrke det faglige nivået gjennom kontinuerlig kompetanseheving og øke tiltaksmulighetene.
- Gjøre tjenesten robust ved å samarbeide med andre kommuner.

Kommunene må fortsette å bygge ut en bred og nyansert tiltaksvifte i det forebyggende arbeidet, slik at barn og familier får tidlig hjelp. Dette må gjøres på tvers av tjenestene, med stort fokus på tverrfaglig samarbeid. Dette er en jobb barnevern hverken kan eller skal gjøre alene. Reformen tilsier tidlig innsats, slik at kun de alvorligste sakene, der det er bekymring om alvorlig omsorgssvikt, skal til barnevern. Dette tilsier at de andre tjenestene som jobber med barn og unge i Frøya kommune, også må se på hva de skal bidra med for å jobbe mer forebyggende.

7. Innsatsområder og tiltak

Avslutningsvis sammenfattes her de ulike innsatsområder og tiltak som er fremkommet i rapporten og som vil bør prioriteres i det videre utviklingsarbeidet i tjenesten:

- Bemanningmessig stabilitet og trivsel
Tiltak: Grunnbemanningen må være robust nok til å håndtere kortere perioder med sykefravær og perioder med høy belastning. Det må være fokus på hvordan vi skal klare å beholde ansatte i lengre perioder. Ekstern veiledning på hvordan stå i en vanskelig jobb. Kompetanseheving blant ansatte og barnevernleder.
- Fokus på kompetanse og utvikling.
Tiltak: Barnevernleder må ha nok tid og kompetanse til både opplæring og veiledning av ansatte, samt tid til å jobbe med endringer i tjenesten i tråd med nasjonale føringer.
- Ha god og tilgjengelig ledelse
Tiltak: Tydelige rolleavklaringer for ansatte og ledere
- Rekruttering og kompetanseheving
Ansatte må ha reell mulighet for videreutdanning og kursing for å nå nødvendige kompetansebehov og det må være fokus på å rekruttere ansatte med høyere kompetanse for å møte reformkravene som kommer.

- Leverer forsvarlige og gode tjenester til barn og unge, rett hjelp til rett tid, med fokus på tidlig innsats og tilgjengelige hjelpetiltak.
Tiltak: Opprette bred tiltaksvifte i kommunen som er tilpasset behovet til familiene. Det må jobbes for å rekruttere besøkshjem og støttekontakter, utover det som skaffes via familieråd.
- At det forebyggende arbeidet fungerer i praksis
Tiltak: Bruke Øya-prosjektet for å finne bedre løsninger på tverrfaglig samarbeid, og sette dette i system. Det tverrfaglige samarbeidet må forankres og hver enkelt må ta ansvar for å følge opp. I tillegg må endringer evalueres for å se om vi er på rett vei, eller om noe må endres. Benytte tiltaksstillingene i barneverntjenesten i forebyggende arbeid på tvers av tjenestene, ut mot foreldre og ulike samfunnsgrupper.

Frøya kommune ved kommunedirektør
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Oda R. Reinford, 73 19 93 53

Oversendelse av endelig rapport etter tilsyn med barneverntjenesten for Frøya kommune

Statsforvalteren i Trøndelag viser til vår oversendelse av utkast til tilsynsrapport 20.12.23 og barnevernleders tilbakemelding i epost av 20.01.24.

Statsforvalterens tilsynsansvar følger av barnevernsloven § 17-3 første ledd:

«Statsforvalteren skal føre tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter kapittel 1 til 15 i denne loven og plikter etter kommuneloven § 25-1. Reglene i kommuneloven kapittel 30 gjelder for denne tilsynsvirksomheten.»

Statsforvalteren i Trøndelag gjennomførte tilsyn med Frøya kommune, barneverntjenesten sommer/høst 2023 og besøkte i den forbindelse Frøya kommune og barneverntjenesten 05.09.2023. Tilsynet ble gjennomført som et dokument-tilsyn hvor det ble gjennomgått fire saker av barneverntjenestens arbeid med undersøkelser. Det ble avdekket lovbrudd under tilsynet.

Statsforvalteren kom til følgende konklusjon:

Statsforvalteren vurderer at Frøya kommune, barneverntjenesten ikke har gjennomført forsvarlig undersøkelse i tre av fire undersøkelser, herunder at:

- barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov ikke er tilstrekkelig kartlagt
- barnets medvirkning og involvering i undersøkelsen er for begrenset
- barneverntjenestens faglige vurderinger er i for liten grad dokumentert

Statsforvalteren vurderer at tilsynet samlet har avdekket sårbarhet knyttet til barneverntjenestens kompetanse, manglende felles praksis for undersøkelsesarbeidet og tilgang på hjelpetiltak. Det er avdekket at Frøya kommune hverken har foretatt tilstrekkelig kontroll og oppfølging av oppgaveutførelsen eller tilstrekkelig evaluering og oppfølging av de tiltak som er iverksatt for å avhjelpe kjente sårbarheter ved tjenesten. Svikt eller feil i undersøkelsesarbeidet kan dermed vedvare over tid. Dette gir samlet sett stor risiko for at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, ikke får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Oppfølging av lovbrudd:

Tilsyn skal ikke avsluttes før Statsforvalteren er rimelig sikker på at lovbrudd er rettet og kommunen har lagt til rette for at tjenestene fremover vil kunne ytes i samsvar med aktuelle lov- og forskriftskrav.

Statsforvalteren ber Frøya kommune utarbeide en plan med nødvendige tiltak for å rette påpekte lovbrudd. Planen bør inneholde følgende:

- Konkrete målformuleringer for hva som skal forbedres
- Tiltak som skal gjennomføres for å skape forbedring (med avklaring av ansvar)
- Frister for iverksetting av tiltak og frister for evaluering av om tiltakene har virket som planlagt
- Beskrivelse av hvordan kommuneledelsen vil følge med på, og kontrollere at tiltakene blir iverksatt, gjennomført og virker som planlagt

Kommunens plan for å rette lovbrudd bes sendes til Statsforvalteren innen 05.04.24.

Statsforvalteren ser det som hensiktsmessig å gjennomføre et dialogmøte med Frøya kommune i februar/mars 2024 hvor kommunens arbeid med planen vil være tema. Tidspunkt for møtet avtales etter nærmere dialog med barnevernleder.

Se mer om plan over tiltak for å rette lovbrudd i tilsynsrapportens siste del.

Skulle det være spørsmål, ta gjerne kontakt med oss.

Med hilsen

Marita Rendal Ugseth (e.f.)
underdirektør
Seksjon barnevern

Oda R. Reinfjord
seniorrådgiver
Seksjon barnevern

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlagt: Rapport etter tilsyn med Frøya kommune, barneverntjenestens arbeid med undersøkelser

Statsforvalteren i Trøndelag sin Rapport etter tilsyn med Frøya kommune, barneverntjenestens arbeid med undersøkelser

Statsforvalterens tilsynsansvar følger av barnevernsloven § 17-3 første ledd:

«Statsforvalteren skal føre tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter kapittel 1 til 15 i denne loven og plikter etter kommuneloven § 25-1. Reglene i kommuneloven kapittel 30 gjelder for denne tilsynsvirksomheten.»

Statsforvalteren gjennomfører planlagte tilsyn med barneverntjenesten basert på en risiko- og sårbarhetsanalyse. Statsforvalteren gjennomførte tilsynet med Frøya barneverntjeneste basert på vår kjennskap til Frøya kommunes utfordringer over tid med å opprettholde stabil ledelse og bemanning i barneverntjenesten. Statsforvalteren har i tillegg vurdert barneverntjenesten som sårbar da tjenesten består av få ansatte, hvor flere har begrenset erfaring med barnevernsarbeid.

Tema for landsomfattende tilsyn i regi av Helsetilsynet i 2022/2023 var knyttet til barn under omsorg i fosterhjem. Temaet var ikke aktuelt å gjennomføre i Frøya kommune grunnet for få barn under omsorg. Statsforvalteren vurderte det som hensiktsmessig å gjennomføre tilsyn med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser som tema. Tidligere tilsyn har vist at barnevernets arbeid med undersøkelser er et sårbart område med stor fare for svikt.

Tilsynets tema:

Statsforvalteren førte tilsyn med om barneverntjenestens arbeid med undersøkelser er forsvarlig. Forsvarlig undersøkelsesarbeid innebærer at barneverntjenesten

- forbereder og planlegger undersøkelsen ut fra innholdet i meldingen, og eventuelt tidligere undersøkelser/annen kontakt med familien
- sørger for at undersøkelsens innhold, omfang og fremdrift er i tråd med alvorret i situasjonen for barnet
- gjør relevante barnevernfaglige og juridiske vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsen
- konkluderer undersøkelsen i tråd med vurderingene som er gjort

Tilsynets metode og gjennomføring:

Statsforvalterens tilsyn er ikke gjennomført som en systemrevisjon, men som et dokument-tilsyn av fire undersøkelser.

Statsforvalteren fikk tilsendt oversikt over de 15 sist avsluttede undersøkelser før 29.05.2023 med konklusjon av undersøkelsen og de fire sist avsluttede undersøkelsessakene med all tilhørende dokumentasjon. Statsforvalteren vurderte de fire sakene opp mot aktuelt lovverk. Lovkravene var systematisert i en sjekklister som barneverntjenesten fikk oversendt for selv å foreta tilsvarende vurdering av de fire sakene. I møtet mellom Statsforvalteren og barneverntjenesten i september, ble funnene fra Statsforvalterens og barneverntjenestens egen-vurdering gjennomgått og drøftet.

Frøya barneverntjeneste hadde på forhånd uttalt ønske om å drøfte følgende tema: *«Aveiing mellom minste inngreps prinsipp og hva som er god nok undersøkelse. Terskelen for å henlegge.»*

I møtet med de ansatte den 05.09.2023 ga Statsforvalteren råd og veiledning om undersøkelsesarbeidet med utgangspunkt i funnene fra gjennomgangen av i de fire sakene.

Kommunen ble også bedt om å oversende dokumentasjon knyttet til kommunens internkontroll (styringsdokumenter) og å besvare en rekke spørsmål om kommunens styring av barneverntjenesten i «*skjema for egenrapportering*». Det ble bl.a. stilt spørsmål om ansvar og myndighet, sikring av kompetanse, sikring av forsvarlig praksis, risikovurdering og avvikshåndtering.

I møtet mellom Statsforvalteren og kommuneledelsen ble kommunens egenrapportering om styring av barneverntjenesten, funnene i dokument-tilsynet og andre kilder om barneverntjenestens arbeid og situasjon, herunder rapporteringstall til Bufdir, gjennomgått og drøftet.

Statsforvalterens konklusjon:

Statsforvalteren vurderer at Frøya kommune, barneverntjenesten ikke har gjennomført forsvarlig undersøkelse i tre av fire undersøkelser, herunder at:

- barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov ikke er tilstrekkelig kartlagt
- barnets medvirkning og involvering i undersøkelsen er for begrenset
- barneverntjenestens faglige vurderinger er i for liten grad dokumentert

Statsforvalteren vurderer at tilsynet samlet har avdekket sårbarhet knyttet til barneverntjenestens kompetanse, manglende felles praksis for undersøkelsesarbeidet og tilgang på hjelpetiltak. Det er avdekket at Frøya kommune hverken har foretatt tilstrekkelig kontroll og oppfølging av oppgaveutførelsen eller tilstrekkelig evaluering og oppfølging av de tiltak som er iverksatt for å avhjelpe kjente sårbarheter ved tjenesten. Svikt eller feil i undersøkelsesarbeidet kan dermed vedvare over tid. Dette gir samlet sett stor risiko for at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, ikke får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Aktuelt lov- og regelverk for tilsynet:

Når barneverntjenesten vurderer at det er «*rimelig grunn til å anta*» at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter barnevernsloven, har tjenesten rett og plikt til å foreta undersøkelse. Verken foreldre eller barn kan motsette seg at undersøkelse gjennomføres, jf. barnevernsloven § 2-2.

Formålet er å undersøke om barnet lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling. Gjennom undersøkelsen kan barnevernstjenesten skaffe seg grunnlag til å vurdere om barnet og familien har behov for barnevernstiltak etter kapittel 3 til 6. Barnevernstjenesten er tillagt et særskilt ansvar for å beskytte barn mot alle former for omsorgssvikt og overgrep, jf. FN's barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 2 og 19. Det er derfor viktig at forholdene undersøkes med tilstrekkelig grundighet.

Kravene til undersøkelsen følger av lovbestemmelser i barnevernsloven og forvaltningsloven.

Forsvarlighet

Alle tjenester og tiltak etter barnevernsloven skal være forsvarlige etter barnevernsloven § 1-7. Bestemmelsen om forsvarlighet har et helhetlig utgangspunkt og må tolkes i sammenheng med de øvrige bestemmelsene i barnevernsloven, for eksempel prinsippet om barnets beste. Både barnevernslovens og forvaltningslovens saksbehandlingsregler gir innhold til kravet om forsvarlig gjennomføring av undersøkelsene.

Det følger av barnevernsloven § 2-2, forsvarlighetskravet og hensynet til barnets beste at barneverntjenesten skal undersøke barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov, og at undersøkelsen skal omfatte alle relevante forhold i den enkelte sak. Undersøkelsen skal være

systematisk og grundig nok til at barnevernstjenesten kan vurdere hva som er barnets behov for tiltak. I tilfeller der bekymringstemaet anses å være mindre alvorlig, kan undersøkelsen være mindre omfattende. Dette følger av minste inngreps prinsipp. En undersøkelse skal avsluttes så snart det er grunnlag for å konkludere.

En undersøkelse er et inngrep i retten til privatliv, og mange barn og foreldre vil oppleve en undersøkelse som belastende. Undersøkelsen skal av den grunn gjennomføres så skånsomt som mulig. Dette følger av barnevernsloven § 2-2 tredje ledd. Ordlyden «*så skånsomt som mulig*» innebærer at undersøkelsen skal gjennomføres slik at den minst mulig skader noen den berører, at undersøkelsen ikke gjøres mer omfattende enn formålet tilsier, og at kunnskap om undersøkelsen ikke spres unødige.

Kravet om forsvarlighet er rettet mot både tjenester og tiltak, og innebærer også krav til ledelse, organisering og styring. Det er en nær sammenheng mellom kravet til forsvarlighet og kravet om internkontroll for å sikre at oppgavene blir utført i samsvar med lovkrav, jf. barnevernsloven § 15-2 fjerde ledd og kommuneloven § 25-1.

Barnevernets plikt til å samarbeide med barn og foreldre

Barnevernstjenesten skal allerede ved oppstart av undersøkelsen tilstrebe å samarbeide med barn og foreldre og behandle dem med respekt. Dette følger av barnevernsloven § 1-9.

Et godt samarbeid med barn og foreldre kan både bidra til bedre innsikt i barnets og familiens behov, og legge til rette for at foreldre og barn med behov for hjelp, ønsker å motta tiltak. Det er viktig at det tilrettelegges for at barnet og foreldrene får god anledning til å opplyse saken.

Foreldrene som undersøkelsen omhandler, har selvstendige rettigheter i undersøkelsessaken. De vil bl.a. ha rett til å uttale seg etter forvaltningsloven § 17. Barnevernet skal i utgangspunktet forelegge opplysninger som de mottar under undersøkelsen, for foreldrene for uttalelse. Barneverntjenesten bør også gjøre foreldrene kjent med andre opplysninger som er av vesentlig betydning etter forvaltningsloven § 17. Partene har rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter jf. barnevernsloven § 12-6 jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Barnets medvirkning og hensynet til barnets beste

Prinsippet om barnets beste henger uløselig sammen med barnets rett til medvirkning.

Prinsippet om barnets beste fremgår av Barnekonvensjonen artikkel 3 og Grunnloven § 104. I barnevernsloven er prinsippet nedfelt i § 1-3. Hensynet til hva som anses å være barnets beste, skal være førende for alle beslutninger som tas, inkludert ligge til grunn for hvilke undersøkelsesaktiviteter som barnevernstjenesten beslutter å gjennomføre. Bestemmelsen i barnevernsloven § 1-3 slår fast at barnets mening er et sentralt moment i vurderingen av barnets beste.

Barns rett til medvirkning er et sentralt hensyn i norsk barnevernsrett. Barns rett til å bli hørt i spørsmål som berører dem, følger blant annet av Barnekonvensjonen artikkel 12 nr. 1 og Grunnloven § 104. Barnevernstjenestens plikt til å sørge for barns medvirkning, følger også av barnevernsloven § 1-4 og forskrift om medvirkning og tillitsperson.

Medvirkning skal få frem barnets perspektiv og bidra til at avgjørelser som fattes, er til barnets beste. Medvirkning skal også styrke barnets posisjon og gi bedre rettsikkerhet, jf. forskriftens § 1.

Retten til medvirkning gjelder alle barn som er i stand til å danne seg egne meninger og for alle forhold som vedrører barnet. Medvirkning må utøves under hele sakens forløp, og det er viktig at barnevernstjenesten sørger for at barnet får mulighet til å medvirke i hele undersøkelsesprosessen, jf. barnevernsloven §§ 1-4 og 1-9. Formålet med barnets medvirkning i undersøkelsesfasen er å få frem barnets synspunkter om egen situasjon. I tillegg er medvirkning viktig for å bidra til at de avgjørelser barnevernet fatter i en undersøkelsesfase er til barnets beste.

Barnevernstjenesten skal sikre at barnets mulighet til å medvirke skjer i trygge rammer. Barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon ut fra alder og modenhet, og barnevernstjenesten skal tilrettelegge for at barnet kan få uttrykke seg fritt. Barnet har ingen plikt til å snakke med barnevernstjenesten. Slike samtaler kan bare gjennomføres hvis barnet selv ønsker det, jf. FNs barnekomité som understreker at barnet "*fritt*" skal kunne gi uttrykk for sine synspunkter.

Barnet har rett til å uttale seg til barnevernet uavhengig av foreldrenes samtykke, og uten at foreldrene informeres om samtalen på forhånd, jf. barnevernsloven § 1-4. Barnet skal informeres om hva opplysninger fra barnet kan brukes til og hvem som kan få innsyn i opplysningene. Barnet har rett til å uttale seg før det bestemmes at opplysningene skal deles.

Når det fattes vedtak, skal barnevernstjenesten dokumentere hva som er barnets mening og hvilken vekt barnets mening er tillagt. Det må også dokumenteres hvorvidt barnet har fått mulighet til å medvirke, hva barnet har blitt hørt om og hva barnet mente, jf. forskrift om medvirkning og tillitsperson § 7. Det skal også dokumenteres hvordan barnets beste er vurdert, jf. barnevernsloven § 12-5. Barnets perspektiv og meninger skal inkluderes i denne vurderingen, jf. forskrift om medvirkning og tillitsperson § 6 annet ledd. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. Barnet skal informeres om avgjørelser som er truffet og hvilke vurderinger som ligger til grunn for avgjørelsene.

Nærmere krav til undersøkelsens innhold, omfang og fremgangsmåte

Barnevernstjenesten skal alltid vurdere om foreldrene er part i saken, jf. forvaltningsloven § 2 bokstav e. Dette gjelder også når foreldrene ikke bor sammen. Dette følger av barnevernsloven § 12-2 første ledd.

Barnevernstjenesten skal lage en plan for undersøkelsen, jf. barnevernsloven § 2-2 tredje ledd. Undersøkelsen skal gjennomføres «*snarest*», og den skal være avsluttet senest innen tre måneder. I særlige tilfeller kan barneverntjenesten utvide undersøkelsestiden til inntil seks måneder, jf. barnevernsloven § 2-2 andre ledd. Med «*snarest*» forstås bl.a. at barneverntjenesten skal igangsette arbeidet i undersøkelsen innen rimelig tid etter meldingen er avklart, og at arbeidet i undersøkelsen skal ha framdrift og kontinuitet.

Forvaltningsloven pålegger barneverntjenesten å påse at sakens faktum er klarlagt så langt det er mulig før det treffes vedtak, jf. forvaltningsloven § 17. Dette innebærer at relevante sider av saken må komme frem. Barneverntjenesten må vurdere riktigheten av de opplysninger som kommer inn underveis i undersøkelsen. Hvor omfattende undersøkelsen skal gjøres, beror på en konkret vurdering av meldingens innhold, karakter og annen informasjon i saken. Momenter som alvorlighet, kompleksitet og hastegrad har betydning for hvor omfattende barneverntjenesten skal undersøke.

Så langt det er mulig, skal opplysninger innhentes i samarbeid med den saken gjelder, eller slik at vedkommende får kjennskap til at opplysningene innhentes, jf. barnevernsloven § 13-4 fjerde ledd. Innhenting av taushetsbelagte opplysninger fra andre forvaltningsorgan og helsepersonell omfattes

av taushetsplikt. Dette innebærer at barneverntjenesten enten må ha gyldig samtykke fra foreldrene for å innhente opplysninger, jf. forvaltningsloven § 13 a nr. 1 eller lovhjemmel som gir unntak fra taushetsplikten. Foreldrenes samtykke skal omhandle både fra hvem opplysningene innhentes, og hvilke opplysninger som innhentes.

Barneverntjenesten har hjemmel til å gi andre forvaltningsorgan og helsepersonell pålegg om å utlevere taushetsbelagte opplysninger i de situasjoner som er beskrevet i barnevernsloven § 13-4 første og andre ledd. Når barneverntjenesten ber om opplysninger fra andre forvaltningsorgan eller helsepersonell i undersøkelsesfasen, må det fremgå tydelig om opplysningene innhentes basert på samtykke fra den opplysningene gjelder, eller basert på pålegg jf. 13-4. Sakens parter skal få informasjon om pålegget og hva det innebærer, hvis ikke slik informasjon kan hindre eller vanskeliggjøre at barneverntjenesten får gitt barnet tilstrekkelig hjelp jf. barnevernsloven 13-4 fjerde ledd.

Dokumentasjon, journalplikt og krav til enkeltvedtak

Barneverntjenesten har plikt til å føre journal for hvert enkelt barn, jf. barnevernsloven § 12-4. Journalen skal inneholde alle vesentlige faktiske opplysninger og barnevernsfaglige vurderinger som barnevernet bygger sin saksbehandling på, og som kan ha betydning for de beslutninger og vedtak som treffes. Det er viktig at barneverntjenesten gjennom hele undersøkelsen, dokumenterer relevante opplysninger og sine fortløpende vurderinger.

Barneverntjenestens undersøkelse avsluttes ved at barneverntjenesten, etter å ha foretatt en samlet vurdering av opplysningene i saken, enten fatter vedtak om å henlegge saken, vedtak om å henlegge saken med mulighet for ny undersøkelse innen seks måneder, vedtak om å iverksette tiltak eller sender begjæring om tiltak til barneverns- og helsenemnda, jf. barnevernsloven § 3-5.

Både avgjørelse om å innvilge hjelpetiltak og avgjørelse om å henlegge en sak etter undersøkelse, er å anse som enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det skal komme klart frem av barnevernets vedtak hvilke faktiske opplysninger og barnevernsfaglige vurderinger som er lagt til grunn for avgjørelsen. Det skal også komme frem hva som er barnets mening, og hvilken vekt barnets mening er tillagt. Hvordan barnets beste og hensynet til familieband er vurdert, skal også fremgå av vedtaket, jf. barnevernsloven § 12-5.

Et enkeltvedtak om tiltak skal være så konkret som mulig. Tiltakets innhold og omfang skal fremgå klart slik at partene får en forståelse av hva slags tiltak som skal gis.

Kravene til styring og ledelse, internkontroll

Kommunens eierskap og kommuneleders ansvar for styring av barneverntjenesten ble tydeliggjort ved lovendring fra 01.01.22 og videreført i barnevernsloven § 15-2. Fra 01.01.21, ble det også vedtatt at barneverntjenesten årlig skal legge fram en redegjørelse over tilstanden for tjenesten for kommunestyret, jf. barnevernsloven § 15-3 femte ledd.

Det er nær sammenheng mellom styring av barneverntjenesten og at tjenestene er forsvarlige.

Barnevernsloven § 15-2 fjerde ledd jf. kommuneloven § 25-1 fastslår at kommunen skal ha internkontroll med barneverntjenestens arbeid, herunder arbeidet med undersøkelser. Internkontrollen skal være systematisk, og den må ha et omfang og innhold som er tilpasset barneverntjenestens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Målet med internkontroll på barnevernsområdet er å sikre at krav i barnevernsloven med tilhørende forskrifter følges. Kommunen må kunne redegjøre for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll. Det er kommunedirektøren som er ansvarlig for internkontrollen.

I kommuneloven § 25-1 tredje ledd bokstav a til e stilles krav til innholdet i internkontrollen. Kommunen skal skaffe seg oversikt over, og følge med på, områder hvor det er fare for svikt i tjenesteenhetene og om tjenestene følger lov- og forskriftskrav. Hvilke styringsaktiviteter som er nødvendige for å få oversikt, vil være avhengig av blant annet organisering og størrelse på tjenestene. Der det er avdekt risiko for svikt, skal kommunen iverksette tiltak for å rette opp og redusere risikoen.

Kommunen skal ha tiltak som sikrer at barneverntjenestens aktiviteter planlegges, utføres, kontrolleres/evalueres og vedlikeholdes i samsvar med barnevernsloven med forskrifter.

God internkontroll kan bidra til at barneverntjenestens undersøkelser blir gjennomført på en forsvarlig og kvalitativt god måte. Dette forutsetter at internkontrollen er risikobasert, tilstrekkelig formalisert og at den innbefatter ulike kontroll- og forbedringstiltak.

Ifølge barnevernsloven § 15-2 andre ledd skal kommunen sørge for at de ansatte i barneverntjenesten får nødvendig opplæring og veiledning. Ansvaret omfatter blant annet at ansatte må følges opp og få nødvendig støtte i arbeidet. Kommunen skal sørge for at ansatte som arbeider med undersøkelse i barnevernet får tilstrekkelig opplæring og vedlikeholder sine kvalifikasjoner til å utføre arbeidet på en forsvarlig måte.

Faktagrunnlag og vurdering opp mot aktuelt regelverk og Statsforvalterens generelle råd og veiledning:

Statsforvalterens tilbakemelding etter gjennomgang og vurdering av fire undersøkelsessaker, barneverntjenestens dokument-maler og sjekklister/rutinebeskrivelser for undersøkelsesarbeidet:

Undersøkelse for søsken, tidligere kjennskap til familien og avklaring av part i saken

Statsforvalteren vurderer at Frøya barneverntjeneste har praksis for å vurdere behovet for å åpne undersøkelse for barnets søsken. Gjennomgangen viser imidlertid at det ikke dokumenteres på saken meldingen omhandler, hvorvidt det også er åpnet undersøkelse på barnets søsken.

To av de fire sakene som Statsforvalteren vurderte, omhandler barn/familier som barneverntjenesten ikke kjenner fra tidligere, noe som er tydelig nedtegnet i dokumentet for meldingsgjennomgang. De øvrige to sakene omhandler barn/familie som barneverntjenesten har kjennskap til fra tidligere. Det foreligger imidlertid ingen dokumentasjon av sammenstilling av kjennskapet til barnet/familien (opplysninger om tidligere bekymringsmelding, konklusjon fra tidligere undersøkelse, hvorvidt barnet eller søsken har hatt eller fortsatt har tiltak fra barneverntjenesten mm).

Ingen av de fire sakene viser tydelig avklaring på hvem som er part i saken. I to av sakene bor barnet fast hos den ene forelderen. Undersøkelsen rettet seg kun mot hjemmet der barnet bor fast, og det foreligger ingen dokumentasjon på vurderingen som ligger til grunn for dette valget.

Dokumentmal for meldingsgjennomgang og sjekklister

Statsforvalteren har merket seg at Frøya barneverntjeneste har utarbeidet mal for dokument for meldingsgjennomgang. Dokument for meldingsgjennomgang er benyttet i tre av de fire sakene.

Dokumentmal kan bidra til å sikre felles praksis i meldingsarbeidet og at sentrale vurderinger i meldingsfasen blir foretatt og dokumentert. Statsforvalteren anbefaler at malen for meldingsgjennomgang utvikles til å omtale flere vurderinger som avklaring av hastegrad på undersøkelsen, om det skal/er opprettet undersøkelse for barnets søsken, hvem som er part i undersøkelses-saken, om det er forhold som saksbehandler skal være særlig oppmerksom på, f.eks. at det bør snakkes med barnet før foreldrene, og at det inntas et fast punkt for en kort sammenstilling av tidligere kjennskap til barnet/familien.

Frøya barneverntjeneste har utarbeidet en sjekkliste til bruk i mottaksarbeidet. Statsforvalteren vurderer at sjekklisten hovedsakelig omhandler det tekniske arbeidet dvs. hvordan saksbehandlersystemet skal benyttes i meldingsfasen. Statsforvalteren vurderer at sjekklisten gir lite veiledning for det faglige arbeidet med meldinger.

Barneverntjenesten har også utarbeidet en sjekkliste til bruk i undersøkelsesarbeidet. Statsforvalteren vurderer at også denne sjekklisten hovedsakelig omhandler det tekniske arbeidet dvs. hvordan saksbehandlersystemet skal benyttes. Statsforvalteren vurderer at sjekklisten gir lite veiledning for det faglige arbeidet med undersøkelser.

Undersøkelsesplan

Frøya barneverntjeneste har praksis for å utarbeide plan for undersøkelsen. Det foreligger undersøkelsesplan i alle de fire sakene som Statsforvalteren vurderte. I to av de fire sakene viser planen at det er foretatt en konkret vurdering av og planlagt undersøkelsesaktiviteter som førstesamtale med foreldre, innhenting av opplysninger fra familiens samarbeidsparter, hjemmebesøk med observasjon av samspill mm. For særlig tre av sakene fremstår imidlertid undersøkelsesplanen i liten grad som et aktivt verktøy i gjennomføringen av undersøkelsen. I en av de fire sakene innehar undersøkelsesplanen punkt om midtveisevaluering.

Statsforvalteren anbefaler at malen for undersøkelsesplan videreutvikles til også å tydeliggjøre hva som er bekymringen og hva undersøkelsen skal forsøke å avdekke, hvordan barnets helhetlige omsorgssituasjon skal kartlegges, hvilke aktiviteter som skal gjennomføres og hva som er hensikten og innretningen på undersøkelsesaktiviteten. Det anbefales f.eks. å innta en kort vurdering av hvilke opplysninger som skal innhentes fra samarbeidsparter. Statsforvalteren anbefaler videre at tjenesten sikrer fast praksis for midtveisevaluering i undersøkelsesfasen der også vurdering av behov for å justere undersøkelsesplanen inngår.

Informasjon om partsrettigheter

Frøya barneverntjeneste har utarbeidet et skriv med informasjon om partsrettigheter, og barneverntjenesten synes å ha praksis for å gi den av foreldrene som undersøkelsen retter seg mot, informasjon om partsrettighetene. Der foreldre innkalles skriftlig til første samtale, følger skrevet som vedlegg til innkallingsbrevet. Det er ikke praksis for å dokumentere at informasjon om partsrettigheter er sendt ut eller gjennomgått med foreldre. Statsforvalteren anbefaler at barneverntjenesten dokumenterer tydelig hvordan partene er gitt informasjon om sine partsrettigheter enten i møtereferrat eller i journal.

Innhenting av opplysninger og samarbeid andre forvaltningsorgan

Frøya barneverntjeneste har praksis for å innhente opplysninger om familien og barnet fra andre forvaltningsorgan som barnets skole, barnehage, helsestasjon og foreldres behandlere. Sakene viser at barneverntjenesten innhenter samtykke fra foreldre for hvilke tjenester det skal innhentes opplysninger fra. Det framgår imidlertid ikke klart av sakene at det innhentes samtykke for hvilke

opplysninger som skal innhentes.

I flere saker foreligger brev til forvaltningsorgan om innhenting av opplysninger som ikke er tydelige på om det foreligger samtykke fra foreldre eller om forvaltningsorganet pålegges å gi opplysninger jf. barnevernsloven § 13-4. Barneverntjenesten synes ikke å ha praksis for å sende kopi av innhentingsbrevet til foreldrene. Heller ikke kopi av de mottatte opplysningene sendes parten.

I tre av sakene kommer det fram at barneverntjenesten innhenter samtykke fra foreldre til *samarbeid* med andre forvaltningsorgan i undersøkelsen. Statsforvalteren anbefaler en gjennomgang av praksis og bruk av skjemaet; «*samtykke til samarbeid*». Innhenting av opplysninger fra andre forvaltningsorgan i undersøkelsesfasen, bør som hovedregel foregå skriftlig. Samarbeid med andre hjelpeinstanser kan imidlertid benyttes som hjelpetiltak (i tiltaksfasen) med tidsavgrensing, omfangsbeskrivelse og evaluering.

Barnets medvirkning

Statsforvalteren vurderer at Frøya barneverntjeneste har praksis for å snakke med barnet i undersøkelsen. Det er også praksis for å samtale med barnet uten at foreldre er til stede. Videre synes det å være praksis for å dokumentere hva barnet sier i samtalen. I tre av de fire sakene er barnet i en alder som tilsier at barneverntjenesten skal gjennomføre samtaler med barnet, og barneverntjenesten gjennomfører en samtale med alle disse tre barna. I to av disse sakene, vurderer Statsforvalteren imidlertid at det ikke foreligger dokumentasjon på at barnet har mottatt tilstrekkelig tilpasset informasjon ved *oppstart* av undersøkelsen. Sakene viser videre at barneverntjenesten i ulik grad informerer barnet om innholdet i bekymringsmeldingen og i ulik grad snakker med barnet om annen vesentlig informasjon i saken. Samtalen med barnet er i ulik grad planlagt og forberedt. Statsforvalteren vurderer at barnet i de tre sakene, heller ikke har mottatt tilpasset informasjon underveis i undersøkelsen. Barneverntjenesten gjennomfører bare en samtale med barna i de aktuelle sakene. Samtalen foregår tidlig i undersøkelsesfasen, og barnet mottar dermed ikke informasjon om, og har dermed ingen innflytelse på, konklusjonen av undersøkelsen.

Statsforvalteren vurderer at barnets mening og barneverntjenestens vektlegging av denne, ikke kommer klart nok fram i tre av fire vedtak om avslutning av undersøkelse.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten ikke har sikret barnet forsvarlig medvirkning i undersøkelsen i tre av fire saker.

Statsforvalteren anbefaler at barneverntjenesten før samtalen vurderer og planlegger hvordan samtalen med barnet skal foregå, herunder hva det er viktig å snakke med barnet om, hvor og når samtalen skal foregå, om det bør benyttes tillitsperson under samtalen, om særskilt type samtaleverktøy skal benyttes mm.

Statsforvalteren anbefaler at barneverntjenesten snakker med barnet om barnets opplevelse av egen situasjon, situasjonen i hjemmet, bekymringen, barnets syn på behov for endring, behov for hjelp eller tiltak. Statsforvalteren anbefaler gjennomføring av flere samtaler med barnet i undersøkelsen, individuelt vurdert og minimum to samtaler.

Ved første samtale er det naturlig å gi barnet tilrettelagt informasjon om barneverntjenestens rolle, skape trygghet for barnet, etablere enighet med barnet om det er noe av det barnet forteller som ikke skal bringes videre til foreldre, informere om hvordan barneverntjenesten vil arbeide videre med undersøkelsen mm. Dersom barnet viser motvilje mot å snakke, bør barneverntjenesten

vurdere behov for flere samtaler, andre møtested og prøve ut ulike måter å etablere kontakt med barnet på. Dersom barnet har en trygg relasjon til en lærer, psykolog el, bør barneverntjenesten undersøke muligheten for bistand fra denne til å gjennomføre samtale. Barnet skal imidlertid ikke tvinges til å samtale med barneverntjenesten.

Statsforvalteren anbefaler at det gjennomføres avsluttende samtale med barnet der barneverntjenesten snakker med barnet om tiltenkte tiltak, plan om henleggelse av undersøkelsen mv. I tillegg til å innhente barnets synspunkt på barneverntjenestens foreløpige konklusjon, anbefaler Statsforvalteren at samtalen benyttes til å skape oversikt, trygghet og forståelse for barnet. Ett av formålene med samtalen er å etablere grunnlag og trygghet for barnet til å kunne ta ny kontakt med barneverntjenesten.

Statsforvalteren anbefaler at barneverntjenesten dokumenterer sine vurderinger forut for samtale samt vurderingene av selve samtalen. Vi anbefaler videre at barneverntjenesten dokumenterer hvilke tiltak som er foretatt for å trygge barnet dersom barnet ikke ønsker samtale med tjenesten.

Kartlegging av barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov

Statsforvalteren vurderer at Frøya barneverntjeneste benytter ulike aktiviteter i undersøkelsen for å kartlegge barnets omsorgssituasjon og behov. Det er fast praksis for å gjennomføre samtale med den av foreldrene som barnet bor fast hos. I de to sakene der barnet bor fast hos den ene forelderen, er det imidlertid ikke gjennomført samtale med eller hjemmebesøk hos samværsforelder. Det er fast praksis for å innhente opplysninger fra enkelte sentrale samarbeidsparter som f.eks. barnets skole. I en av de fire sakene er undersøkelsen imidlertid konkludert før etterspurte opplysningene er kommet inn til og vurdert av barneverntjenesten. I en annen av de fire sakene, vurderer Statsforvalteren at det ikke er innhentet opplysninger fra relevante samarbeidsparter/forvaltningsorgan.

Sakene viser eksempler på at barneverntjenesten gjennomfører hjemmebesøk og observasjon av samspill mellom barn og foreldre. I en av de fire sakene der dette ikke er gjennomført, vurderer Statsforvalteren at det burde vært gjennomført hjemmebesøk, observert samspill mellom foreldre og barn og gjennomført samtaler med barnets søsken. I to saker der hjemmebesøk og observasjon av samspill er gjennomført, vurderer Statsforvalteren at foreldresamtalen og observasjonen har for lite dybde og fremstår overfladisk. Bekymringsfull informasjon som er kommet fram i melding, i samtale med barnet eller i undersøkelsen for øvrig, blir i for liten grad tematisert og gjenstand for undersøkelse og kontroll.

I tre av fire saker vurderer Statsforvalteren at det ikke er foretatt forsvarlig kartlegging av barnets behov og omsorgssituasjon.

Statsforvalteren anbefaler at barneverntjenesten vurderer og planlegger undersøkelsesaktivitetene godt på forhånd. Det bør tas stilling til hvordan foreldresamtaler, hjemmebesøk og samspillsobservasjoner skal foregå, hva som er hensikten, hva som skal kartlegges, hva det er viktig å legge merke til relatert til bekymringen, avklare valg av eventuelle verktøy mm. De faglige vurderingene skal dokumenteres.

Statsforvalteren anbefaler at barneverntjenesten gjennomfører flere foreldresamtaler og setter av mer tid til foreldresamtalene. For å få en forsvarlig kartlegging av foreldrenes situasjon og barnets omsorgssituasjon, anbefaler Statsforvalteren at det samtales med foreldrene om flere relevante tema og at tema i større grad utdypes med oppfølgingsspørsmål osv. Statsforvalteren anbefaler

barneverntjenesten å vurdere gjennomføring av samtaler med ulikt formål; innledende samtaler (for presentasjon av barneverntjenesten, gjennomgang av bekymringsmeldingen, planlegging av undersøkelsen, samtykke til innhenting av opplysninger mm), kartleggingssamtaler underveis i undersøkelsen (kartlegging av foreldrenes situasjon, barnets situasjon og behov, samtale om mottatte opplysninger gjennom undersøkelsen) og avsluttende samtale (der barneverntjenestens vurderinger, forslag til tiltak mm drøftes med foreldrene).

For å kunne kartlegge barnets helhetlige omsorgssituasjon, anbefaler Statsforvalteren at barneverntjenesten utforsker situasjonen til samværsforelder i større grad.

Statsforvalteren anbefaler bredere undersøkelse av både de tema som framgår av bekymringsmeldingen og bekymringsfulle forhold som kommer fram i løpet av undersøkelsen. Barneverntjenesten skal ha en åpen holdning gjennom hele undersøkelsen og unngå å konkludere før saken er godt opplyst. Statsforvalteren anbefaler at barneverntjenesten avventer konklusjon av undersøkelsen til alle relevante opplysninger er kommet inn og er vurdert. Barneverntjenesten kan ikke avslutte en undersøkelse med henvisning til at andre instanser er inne i saken.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten har praksis for å vurdere behov for og å benytte tolk der dette er nødvendig.

Dokumentasjon av barneverntjenestens faglige vurderinger

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten skriver referat fra hjemmebesøk og fra samtaler med barn og foreldre. Utover helt korte vurderinger i referat fra hjemmebesøk/samspillsobservasjoner og barnesamtaler, viser tre av de fire sakene lite dokumentasjon av faglige vurderinger underveis i undersøkelsen. Det er ikke praksis for å dokumentere interne drøftelser og delkonklusjoner fra barneverntjenestens fagmøter, vurderinger av valg og planlegging av undersøkelsesaktivitet, vurderinger av nye relevante opplysninger som kommer inn i løpet av undersøkelsen, vurderinger av innhentede opplysninger eller justeringer underveis i undersøkelsen. I bare en av fire saker er det planlagt og dokumentert midtveisevaluering av/stoppunkt i undersøkelsen.

Fremdrift av undersøkelsen

Alle de fire undersøkelsene er avsluttet innenfor tremåneders-fristen. Alle er startet opp kort tid etter at meldingen er konkludert, og i en sak, der det var behov for umiddelbar oppstart, ble dette foretatt. I tre av de fire sakene Statsforvalteren vurderte, synes barneverntjenesten i realiteten å ha konkludert tidlig i undersøkelsen. Tre av fire undersøkelser er likevel avsluttet tett opp mot tremåneders-fristen. I to av sakene, vurderer Statsforvalteren at barneverntjenesten bruker relativt lang tid på gjennomføring av få undersøkelsesaktiviteter.

Avslutning av undersøkelsen

Frøya barneverntjeneste har utarbeidet mal for enkeltvedtak ved avslutning av undersøkelse, og malen benyttes i praksis. Det foreligger enkeltvedtak i alle de fire sakene Statsforvalteren vurderte.

I tre av fire saker vurderer Statsforvalteren at barneverntjenesten ikke har foretatt en forsvarlig vurdering av alle relevante forhold som er kommet fram i undersøkelsen. Statsforvalteren vurderer at barnets mening og barneverntjenestens vektlegging av denne, ikke kommer klart nok fram i tre av fire vedtak. Statsforvalteren vurderer videre at barneverntjenestens vurdering av hva som er barnets beste, knyttes i for liten grad til de individuelle opplysningene som kommer fram i undersøkelsen.

Tre av de fire undersøkelsene Statsforvalteren vurderte, er henlagt uten tilbud om tiltak fra tjenesten. En undersøkelse er konkludert med tilbud om hjelpetiltak.

Hjelpetiltak og terskel for henleggelse

Av den oversendte listen over de 15 sist avsluttede undersøkelser før 29.05.2023, går det fram at 14 undersøkelser er henlagt uten tiltak. Halvårs-rapporteringen til Bufdir viser at Frøya barneverntjeneste henla 83 % undersøkelser siste halvår 2022 og 90 % første halvår 2023. Landsgjennomsnittet for henleggelse av undersøkelser i 2022 var 63 %.

Statsforvalteren vurderer at dette er forhold som kommuneledelsen og barneverntjenesten i fellesskap bør ha særlig oppmerksomhet på. Statsforvalteren anbefaler at kommunen ser nærmere på hvilke barnevernstiltak kommunen kan tilby, og at listen for å tilby tiltak ikke legges for høyt.

Barneverntjenestens egen gjennomgang og vurdering av de fire undersøkelsessakene

I barneverntjenestens egen vurdering av de fire sakene opp mot aktuelt lovverk, vurderte barneverntjenesten at mange av de etterspurte vurderingene faktisk var foretatt, men mangelfullt dokumentert. Utover mangelfull dokumentasjon, avdekket barneverntjenesten i liten grad de mangler i saksbehandlingen som Statsforvalteren her har påpekt.

Statsforvalteren vurderer at også dette er forhold som kommuneledelsen og barneverntjenesten i fellesskap bør ha særlig oppmerksomhet på. Statsforvalteren anbefaler at kommunen ser nærmere på hvordan tilstrekkelig barnevernfaglig kompetanse, forsvarlig praksis og kontroll av undersøkelsesarbeidet kan sikres.

I dialogen mellom Statsforvalteren og de ansatte i barneverntjenesten 05.09.2023 kom følgende sårbarheter i tjenesten fram:

- både leder og ansatte har kort eller ingen erfaring fra barnevern
- liten tjeneste (sårbart, generalister, stressmoment), med høy grad av «turn over»
- manglende «mengdetrening»
- manglende tilstrekkelig opplæring, herunder kompetansetiltak om det å samtale med barn
- manglende tilstrekkelig lovforståelse (eks. hva som kan foregå i hvilken fase av barnevernssaken, hvem som er å anse som part, krav til samtykke, henleggelse med bekymring)
- manglende tilstrekkelig kunnskap om hva, når og hvor ting skal dokumenteres
- uklare føringer for hvilke oppgaver og ansvar som er lagt til saksbehandlerrollen/kontaktpersonene
- manglende felles praksis, rutiner
- begrenset tilgang på, og for lite utvalg i tiltak
- leders arbeid med drift og saksbehandling kan føre til manglende tid til/prioritering av styring og utvikling

Om barneverntjenestens organisering, kommunens internkontroll, herunder styringsdokumenter og egenrapportering:

På tilsynstidspunktet består barneverntjenesten av fem stillinger, herunder barnevernleder, tre fast ansatte kontaktpersoner og en innleid konsulent. Både barnevernleder og flere kontaktpersoner har begrenset erfaring fra arbeid med barnevern. Alle ansatte i tjenesten ble skiftet ut i løpet av 2021. Barnevernleder startet opp som kontaktperson i barneverntjenesten vinteren 2022 og tok på seg lederansvaret ved årsskiftet 2022/2023. En kontaktperson startet i jobben 01.03.2022 og en annen startet 02.01.2023. Innleid konsulent har vært knyttet til tjenesten gjennom hele 2023. Det er lyst ut tre nye faste stillinger for tjenesten, en kontaktperson-stilling og to tiltak/forbyggende-stillinger. På

tilsynstidspunktet arbeider alle kontaktpersonene som generalister, dvs. med alle barnevernsoppgavene/ alle fasene i barnevernssaken.

Barnevernleder skriver under alle vedtak. Det er to saksbehandlere på hver sak og tjenesten oppgir at de i stor grad drøfter sakene i fagteam.

Rapporteringslinjen fra barnevernleder går til virksomhetsleder for «*Barn, ungdom og familie*» som igjen rapporterer til kommunalsjef for «*Helse og mestring*».

Det er barnevernleder og virksomhetsleder som sammen har besvart spørsmålene i «*skjema for egenrapportering*». På spørsmål knyttet til overordnet styring, herunder øverste ledelse sin regelmessige informasjon om tilstand og risiko i barneverntjenesten, vises det til den årlige tilstandsrapporten for kommunestyret og til månedlige lederforum.

Frøya barneverntjeneste presenterte sin tilstandsrapport for kommunestyret sist gang i oktober 2022. Tilstandsrapporten er oversendt Statsforvalteren. I denne rapporten omtales flere sårbarheter ved barneverntjenesten som: stor utskifting av ansatte, rekrutteringsvansker, tilgang på nødvendig kompetanse, behov for opplæring av ansatte mm. Her beskrives også særlige utfordringer for tjenesten, f.eks. behovet for stor innsats fra kommunen for å etablere trygghet om at barneverntjenesten i hovedsak er en hjelpetjeneste, hos særlig den store andelen av Frøyas befolkning som har «ikke-norsk» bakgrunn. Videre omtales en økning i antall alvorlige bekymringsmeldinger der hjelpebehovet er større enn tidligere, flere meldinger om vold og konflikt i hjemmet, at flere meldinger kommer fra politiet mm. Også tilstandsrapporten omtaler at flere undersøkelser enn tidligere henlegges uten at det iverksettes tiltak fra barneverntjenesten, og at det har vært arbeidet for å skaffe flere tiltak internt i barneverntjenesten, men at dette er en krevende oppgave.

Statsforvalteren har fått oversendt et dokument benevnt som «*Årshjul Oppfølging for 2022*». Dette viser oversikt over faste rapporteringer på særlig økonomi/budsjett, sykefravær, timelister til lønnsavdelingen og internkontroll sjekklister. I februar innhentes årsmelding fra virksomhetene og tall for KOSTRA mm. Av barnevernfaglige forhold ses av dette dokumentet utelukkende Oppvekstsektorens innrapportering av tall for fosterhjemsplasserte barn fra andre kommuner. Halvårsrapporteringen til Bufdir med nøkkeltall for barnevernet, inngår ikke i *årshjulet*. Statsforvalteren ser ikke at/hvordan kommuneledelsen benytter seg av denne kilden for å følge med på barneverntjenestens fortløpende oppgaveløsning.

Kommunen har opplyst at de har system for avvikshåndtering. Statsforvalteren har i dette tilsynet ikke undersøkt i hvilken grad ansatte er kjent med eller faktisk rapporterer mulige avvik. Statsforvalteren har fått oversendt en risikovurdering av barneverntjenesten fra 2019 som utelukkende omhandler risikovurdering knyttet til helse, miljø og sikkerhet, ikke risiko for mangelfull oppgaveløsning.

I Statsforvalterens møte med kommuneledelsen 05.09.2023 deltok kommunalsjef, virksomhetsleder og barnevernleder. I dialogen mellom Statsforvalteren og kommuneledelsen kom det fram at kommuneledelsen vurderte barneverntjenesten som en sårbar tjeneste. Det at tjenesten er ung, over år har manglet kontinuitetsbærere og at tjenesten er så liten, har bekymret kommuneledelsen over tid. Situasjonen har vært bekymringsfull både med tanke på den kvalitet på tjenester det er mulig for en slik tjeneste å oppnå, og for den belastning situasjonen er for de ansatte. Kommuneledelsen redegjorde for kommunestyrets vedtak for en tid tilbake om å øke antall ansatte i tjenesten med to nye stillinger og samtidig arbeide for større grad av kommunesamarbeid om

tjenesten. Kommuneledelsen omtalte ulike styrkingstiltak som var iverksatt som å innføre nytt fagsystem for tjenesten, bruk av prosessveileder for å etablere og styrke tjenesten, samt innleie av konsulent både med tanke på lederstøtte, veiledning for ansatte og økt saksbehandlingskapasitet.

Statsforvalteren bemerker at barnevernstjenester i både små og store kommuner må ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å håndtere krevende saker, og å tilby gode og tilpassede tiltak. Det å etablere bedre samarbeid mellom kommuner, for å få sterkere fagmiljøer og redusere sårbarheten særlig i små barnevernstjenester, er et tiltak som er initiert nasjonalt og som bl.a. har resultert i etablering av læringsnettverket Kystregionen, som Frøya kommune er en del av.

Barneverntjenester som har spesialisert organisering har gjerne team, som har ansvar for enkelte deler av barnevernssaken, f.eks. undersøkelsesteam, eller ansvar for ulike aldersgrupper, f. eks småbarn og ungdom. I mindre tjenester vil team-inndeling ofte hverken være mulig eller hensiktsmessig. Det er viktig at det da legges til rette for at barnevernleder og ansatte har gode drøftingsmuligheter, og at de får støtte, oppfølging og veiledning. Også dette kan styrkes gjennom samarbeid på tvers av kommuner og/eller innenfor læringsnettverksstrukturen.

Statsforvalterens konklusjon:

Statsforvalteren vurderer at Frøya kommune, barneverntjenesten ikke har gjennomført forsvarlig undersøkelse i tre av fire undersøkelser, herunder at:

- barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov ikke er tilstrekkelig kartlagt
- barnets medvirkning og involvering i undersøkelsen er for begrenset
- barneverntjenestens faglige vurderinger er i for liten grad dokumentert

Statsforvalteren vurderer at tilsynet samlet har avdekket sårbarhet knyttet til barneverntjenestens kompetanse, manglende felles praksis for undersøkelsesarbeidet og tilgang på hjelpetiltak. Det er avdekket at Frøya kommune hverken har foretatt tilstrekkelig kontroll og oppfølging av oppgaveutførelsen eller tilstrekkelig evaluering og oppfølging av de tiltak som er iverksatt for å avhjelpe kjente sårbarheter ved tjenesten. Svikt eller feil i undersøkelsesarbeidet kan dermed vedvare over tid. Dette gir samlet sett stor risiko for at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, ikke får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Oppfølging av lovbrudd:

Tilsynet har avdekket lovbrudd ved Frøya kommune barneverntjenestens arbeid med undersøkelser. Kommunen må iverksette tiltak for å rette opp lovbrudd og sørge for at barneverntjenestens praksis i undersøkelsesarbeidet er i samsvar med lov- og regelverk.

Statsforvalteren var særlig bekymret for kvaliteten og konklusjonen i en av de fire undersøkelsene. Statsforvalteren ble i møtet med barneverntjenesten 05.09.2023 orientert om at denne saken var aktiv og at ny undersøkelse med større bredde var under arbeid.

Etter tilsynsbesøket er det klarlagt at Frøya barneverntjeneste har plass, og vil delta, i Tjenestestøtteprogrammet med oppstart tidlig i 2024. Tjenestestøtteprogrammet er et tiltak i Bufdirs kompetansesatsing for kommunal barneverntjeneste. Tjenestestøtteprogrammet er et samlingsbasert tjenesteutviklingsprogram med mål om bedre og mer enhetlig kvalitet i barneverntjenestens arbeid. Tjenestestøtteprogrammet skal bistå med utvikling gjennom å:

- Styrke kvaliteten på barneverntjenestens arbeid med undersøkelser og beslutninger

- Styrke kvaliteten på barneverntjenestens samarbeid med familier om endringer gjennom hjelpetiltak
- Øke tjenestenes grunnleggende traumeforståelse og innsikt i barn og unges ulike uttrykk og behov
- Styrke tjenestenes arbeid med nettverksmobilisering og brukermedvirkning

Programmet har en egen lederstøttemodul.

Statsforvalteren vurderer at deltakelse i Tjenestestøtteprogrammet vil være nyttig for utviklingen av Frøya barneverntjeneste sitt arbeid med undersøkelser. Etter Statsforvalterens vurdering vil det imidlertid være behov for flere tiltak fra kommunen for å rette lovbrudd som tilsynet har avdekket.

Kommunen må selv vurdere hvilke tiltak som skal iverksettes. Statsforvalteren viser imidlertid til de påpekninger og anbefalinger som er gitt i denne tilsynsrapporten knyttet til både kommunens styring, støtte og kontroll av barneverntjenesten og til utførelsen av undersøkelsesarbeidet.

Statsforvalteren ber Frøya kommune utarbeide en plan med nødvendige tiltak for å rette påpekte lovbrudd. Kommunens plan for å rette lovbrudd bes sendes til Statsforvalteren innen begynnelsen av april 2024.

Planen bør inneholde følgende:

- Konkrete målformuleringer for hva som skal forbedres
- Tiltak som skal gjennomføres for å skape forbedring (med avklaring av ansvar)
- Frister for iverksetting av tiltak og frister for evaluering av om tiltakene har virket som planlagt
- Beskrivelse av hvordan kommuneledelsen vil følge med på, og kontrollere at tiltakene blir iverksatt, gjennomført og virker som planlagt

Statsforvalteren ser det som hensiktsmessig å gjennomføre et dialogmøte med Frøya kommune i februar/mars 2024 hvor kommunens arbeid med planen vil være tema. Tidspunkt for møtet avtales etter nærmere dialog.

Med hilsen

Marita Rendal Ugseth (e.f.)
underdirektør
Seksjon barnevern

Oda R. Reinfjord/ Anne Sørbo
seniorrådgiver
Seksjon barnevern

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Barneverntjenesten i Frøya

Postboks 152

7261

SISTRANDA

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik

Arkiv: G11

Arkivsaksnr.: 24/244

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

Kommunestyret

HELSESTASJON OG PSYKISK HELSETILBUD BARN, UNGE OG FAMILIER

Forslag til vedtak:

Kommunestyret støtter kommunedirektørens anbefalinger om gradvis opptrapping og evaluering av effekten av en ny organisering av psykisk helsetjeneste for barn og unge.

1. Kommunestyret vedtar å styrke helsestasjonstjenesten med en stilling som helsesykepleier, forutsatt at tilskuddssøknaden blir innvilget. Stillingen legges inn i økonomiplanperioden fra 2025.
2. Kommunestyret avsetter en stilling, øremerket for å styrke det psykiske helsetilbudet for barn og unge. Denne finansieres gjennom havbruksfondsmidler for 2024. Stillingen legges inn i økonomiplanperioden fra 2025.
3. Det siste foreslåtte årsverket tilrås å avventes, slik at kommunedirektøren kan evaluere og vurdere effekten av samordningen i den nye psykiske helsetjenesten for barn og unge. En beslutning rundt denne stillingen vil bli tatt basert på resultatene av evalueringen.
4. Kvalitetsutvikling og ressurser til opplæring og faglig utvikling prioriteres innenfor allerede vedtatt rammer.

Saksopplysninger:

I verbal del - sak 177/23 økonomi og handlingsplanprogram ble det vedtatt følgende:

Styrking av helsestasjonen.

- Tidlig innsats er viktig for barns vekst og utvikling. Denne innsatsen må iverksettes på flere arenaer. Helsestasjonen møter alle barn og deres foreldre. De er en viktig arena med tanke på tidlig innsats. For å kunne ivareta dette arbeidet trenger helsestasjonen flere ressurser. Vi ber om at kommunedirektøren tar kontakt med de som jobber på helsestasjonen og kartlegger deres behov, og kommer tilbake til kommunestyret med en sak på det så snart som mulig, og senest i april møtet.

Skolehelsetjeneste og lavterskeltilbud psykisk helse for barn, unge og familier

Kommunedirektøren bes utrede styrking av skolehelsetjenesten og behovet for lavterskeltilbud innen psykisk helse for barn, unge og familier. Saken fremmes til Hovedutvalg for Levekår og Kommunestyret inne 01.03.24

Kommunedirektøren velger å se disse to i sammenheng.

Uttales på status og utfordringer i tjenestene

Frøya kommune har gjennom flere år satt forebyggende psykisk helsearbeid høyt på agendaen gjennom ØYA-satsningen og jobbet intensivt med universelle, befolkningsrettede tiltak for barn og unge. Parallelt med at dette arbeidet videreføres i tiden fremover, ses et behov for å styrke kommunens arbeid med forebygging ovenfor risikogrupper og individer med særlig sårbarhet, samt sikre at innbyggere med psykiske vansker har tilgang på oppfølging/behandling.

Det vurderes i dag å være et sprik mellom de psykiske helsetjenestene kommunen skal sørge for og det tilbudet vi i dag har anledning til å tilby befolkningen. Frøya kommune har per i dag ikke en psykisk helsetjeneste til barn og familier som samsvarer med den nasjonale veilederen lansert oktober 2023. Tjenestetilbudet er fragmentert og mangelfullt for deler av målgruppa. De eldste barna og ungdom får hjelp fra avdeling psykisk helse, mens de yngste barna og deres familier står i dag uten et psykisk helsetilbud utover helsestasjon og skolehelsetjenesten. Følgelig har ikke helsestasjonen og skolehelsetjenestens hatt kapasitet til flere av sine oppgaver innen helsefremming og forebygging på lang tid, slik som å holde ICDP-gruppe (foreldreveiledningsprogram), fødselsforberedende kurs og sikre tilstedeværelse på barnehagene og skolene.

Dette er alle viktige universelt forebyggende tiltak som i dag må nedprioriteres. Helsestasjon opplever et stort behov for foreldreforberedende kurs og de skulle gjerne hatt kapasitet til å drive ICDP-grupper (foreldreveiledningsprogram). I skolehelsetjenesten er det behov for mer gruppe og klasse-undervisning og økt tilstedeværelse på skolene samt bedre samarbeid med skolene.

Avdeling psykisk helse i Frøya kommune (i praksis et tilbud for eldre barn og voksne) har siste årene hatt lange perioder med ventelister. Tjenesten har da ikke vært å regne som et tilgjengelig og lavterskeltilbud for befolkningen.

Stor pågang og knappe ressurser i både psykisk helsetjenesten og helsestasjon/skolehelsetjeneste innskrenker mulighet til viktige samarbeid med skole, barnehager og andre tjenester, samt fagutvikling for å bygge nødvendig vurdering- og tiltakskompetanse i tjenestene. Kommunepsykolog opplever stor pågang av henvendelser om barn og ungdom og foreldre som søker hjelp i vanskelige livssituasjoner og har behov for et tilbud i kommunen. Stadig må andre viktige oppgaver med fagstøtte, veiledning og kvalitetsarbeid nedprioriteres for å ivareta barnas rett til nødvendig helsehjelp. Stilling som barne- og familieveileder har vært ubesatt en god stund, men det er ansatt i denne stilling fra 1. mars, men viktig å bemerke at kapasiteten var knapp og arbeidstrykket på ansatte stort også når denne stillingen sist var besatt.

De siste årene har flere nasjonale planer og strategier peket ut en retning for oppvekstfeltet og psykisk helse- og rusfeltet, og tydeliggjort våre ansvarsoppgaver for psykisk helsetjenester i kommunen.

Barnevernreformen/oppvekstreformen (januar 2022): Kommunen skal forebygge atferdsvansker og omsorgssvikt, og samordne tjenestetilbudet for å gi bedre og koordinert hjelp til rett tid når barn og unge trenger det. En tilgjengelig og lavterskel psykisk helsetjeneste for barn og familier med kompetanse på foreldrestøtte og familiearbeid kan være å betrakte som forebyggende barnevern.

Endringer i 14 ulike velferdslover (august 2022): Offentlige instanser og andre tjenesteytere skal samarbeide dersom det er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Med formål å sikre samarbeid på tvers av velferdstjenester og styrke det samlede tilbudet for utsatte barn og deres familier.

Nasjonalt forløp for barnevern, lansert vinter 2023: Det skal foretas vurdering av behov for helsehjelp hos alle barn i oppfølging av barnevern. Dette innebærer at de kommunale helsetjenestene i må ha ressurser og kompetanse til å til å vurdere behov og evt. tilby psykisk helsehjelp for disse barna.

Opptappingsplan for psykisk helse og rus, lansert juni 2023: Gode og tilgjengelige tjenester der folk bor er ett av tre innsatsområder, og lavterskeltjenestene i kommunene skal styrkes tidlig i planperioden.

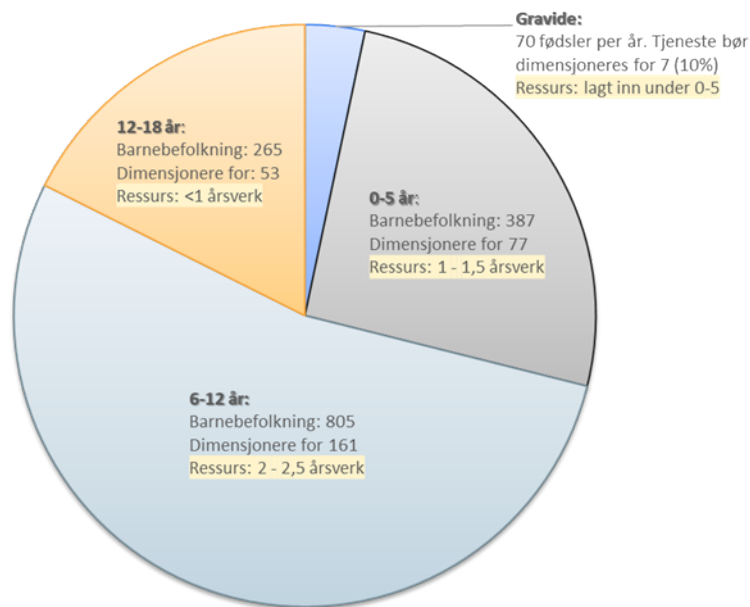
Veileder for psykisk helsearbeid barn og unge, lansert oktober 2023: Presiserer at kommunene «skal» sørge for psykisk helsetjeneste til barn og unge.

Tjenesten skal bl. annet være tverrfaglig sammensatt, tilgjengelig og lavterskel (uten henvisning), baseres på medvirkning, ha et familieperspektiv og tilby foreldrestøtte.

Veiledende estimat for dimensjonering av psykisk helsetilbudet

Psykiske vansker er vanlig. 15-20 % av barnepopulasjonen har psykiske plager, dvs. et forhøyet symptomnivå som går ut over deres livskvalitet og daglige fungering. Disse har behov for hjelp og støtte, og mange kan ha behov for kortvarig psykisk helsehjelp. 7-8 % av barn i førskole – og skolealder har symptomer som tilfredsstillende kriterier for psykiske lidelser. Omkring 5% vil få hjelp i BUP, mens resterende 2-3% må hjelpes i kommunen. Alle har imidlertid behov for en god faglig vurdering og tiltak i kommunen før de henvises. *Kilde: (FHI/ NOU 2009:22), referert i Allmennpsykologisk forening / foredrag v. Imenes 2023.*

Barn og ungdom i ulike aldersgrupper kan ha forskjellige behov fra tjenestene og følgelig kan vi ha behov ansatte med kompetanse på ulike aldersgrupper. Ved å se på alderssammensetningen i befolkningen får vi et bilde av hvilken kompetanse vi har behov for. I figuren er estimat på ressursbehov for oppfølging av psykisk helse. Tallet er basert på et premiss (hentet fra nettverkssamling for kommunene) om at 1 person kan følge opp 70 barn og deres familier (snitt på 1-4 konsultasjoner), og likevel ha noe tid til veiledning, undervisning og systemarbeid i skoler og barnehager. Lokale forhold som lang vei til spesialisthelsetjenesten (flere har behov for oppfølging lokalt) og helsetilstand i befolkningen vist i oppvekst og folkehelseprofil gjør at vi vurderer behov for å ligge noe høyere på ressurs i hver aldersgruppe – se kakediagram.

Det samlede lavterskel psykisk helsearbeidet for barn og familier ved virksomheten Familie og helse bør styrkes. Løsningsforslag er en styrking av tjenestene i tre punkter, hvorav punkt 1 viser til et påstartet arbeid med å etablere psykisk helseteam for barn og familier. Punkt 2 og 3 handler om her og nå behovet for styrking i form av stillinger og midler til kompetanseheving.

1) Etablering av psykisk helsetjeneste for barn, unge og familier

Samordning av kommunens spisskompetanse på barn og unges psykiske helse i et utøvende team som er Frøya kommunes psykiske helsetjeneste for barn og unge. I 2023 er dette arbeidet påbegynt (Orientering gitt i hovedutvalg for levekår nov 2023) og arbeidet vil videreføres i 2024 etter mandat fra kommundirektør. Vinter 2024 nedfelles en arbeidsgruppe som får ansvar for å utarbeide og opprette tjenesten. Arbeidet er foreslått ledet av kommunepsykolog for barn og unge (40-50%) av stillingen vil gå til dette frem til 1. juli 2024. Dette vil innebære at kommunepsykolog har svært begrenset mulighet til direkteoppfølging av barn, ungdom og familier i denne perioden. Oppgaver med veiledning og fagstøtte vil opprettholdes.

I tillegg til eventuelle nye ressurser som kan inngå i en egen psykiske helsetjenesten for barn og unge, så vil tjenesten knytte til seg ressurspersoner fra andre virksomhet som besitter relevant og etterspurt kompetanse i psykisk helseoppfølging av barn og familier.

Frøya kommune har allerede ansatte som jobber med tiltak rettet mot barn, ungdom og familier der det er mer alvorlig strev i hjem, skole og/eller fritid – men disse jobber per i dag innenfor forskjellige virksomheter og avdelinger. Samordningen av psykisk helse tjeneste til barn og unge som det nå jobbes vil bygges opp over en matriseorganisering. Det vil si at ansatte som vil være tilknyttet dette teamet/tjenesten vil dedikere deler av sin stilling til dette arbeidet, men vil personalmessig fremdeles ha tilhørighet til sin nåværende virksomhet.

Matriseorganisert team:

- Psykolog 50%.
- 1 x 100% Barne- og familieveileder stilling.
- 2 x 100% Stillinger tiltenkt forebyggende barnevern.
- Ungdomskontakt 50-100%.
- Rådgiver læringsmiljø (ppt-rådgiver eller sosiallærer) - 30%, resterende knyttes til PPT eller skole
- Andre faggrupper med relevant kompetanse (feks. vernepleier eller helsesykepleier m. COS-P, ICDP, EFTS eller annet)
- Vurdere også: Barnekoordinator, BAM, barnefysio/ergo i xx %

2. Øke ressurser til de kommunale lavterskeltjenestene med flere årsverk

For å møte pågang av henvendelser til helsestasjon/skolehelsetjenesten og avdeling psykisk helse, samt opprettholde dagens tilbud så vil det være behov for styrkning av tjenestene i form av økt antall stillinger. Det estimeres at 3 nye stillinger til Familie og helse vil være nødvendig for å drifte tilbudene våre i dag, og vil videre tilknyttes /samordnes i en ny psykisk helsetjeneste for barn og familier.

For å imøtekomme dagens behov vil vi først og fremst trenge fagpersoner med helse- eller sosialfaglig bakgrunn og som har utdanning og/eller erfaring innen familiearbeid, foreldreveiledning og klinisk psykisk helsearbeid med individer og grupper.

Dette for å være godt rustet til å møte barn, familie og voksne i vanskelige livssituasjoner, og tilby kvalifisert støtte og helsehjelp etter helse- omsorgstjenesteloven.

Blant disse stillingene ser vi også behovet for en kommunepsykolog 2, da en slik rolle samsvarer med det identifiserte kompetansebehovet. Det er imidlertid viktig å unngå at et politisk vedtak blir "låst" til kun rekruttering av en psykologstilling, særlig hvis denne ikke blir besatt innen rimelig tid.

En alternativ og hensiktsmessig sammensetning av de foreslåtte stillingene kan være:

- 1 årsverk kommunepsykolog
- 1 årsverk helsesykepleier
- 1 årsverk med helse- eller sosialfaglig utdanning, supplert med videreutdanning innen familiearbeid, foreldreveiledning og klinisk psykisk helsearbeid med individer og grupper.

Dette forslaget sikrer en bred og komplementær kompetansebase for å håndtere ulike aspekter av helsearbeidet, inkludert forebygging, helsefremmende tiltak og støtte i kliniske situasjoner.

3. Økt økonomisk handlingsrom til kvalitetsutvikling i tjenestene

For å forbedre kvaliteten på psykisk helsetjeneste ved Familie og helse, er det nødvendig med ressurser til opplæring og faglig utvikling. Det er identifiserer spesielt et stort behov for økte midler for å styrke kompetansen i å implementere effektive tiltak, da det ønskes å forbedre metoder for å arbeide med de aller yngste barna, spesielt innen områder som samspill og tilknytningsmetodikk.

Videre er det ønskelig å anskaffe lisenser til digitale kartleggings skjemaer, for eksempel ASQ, som vil bidra til å spare tid og forenkle kartleggingsprosessen. ASQ er et forskningsbasert verktøy som er utarbeidet for bruk i helsetjenesten. Dette er en kartlegging på barnets utvikling. Disse skjemaene er viktige for å evaluere barns utvikling.

For å sikre at tjenestene våre er tilpasset individuelle behov, ser vi også behovet for å implementere et system for tilbakemelding og evaluering, for eksempel FIT eller NORSE. Dette er tilbakemeldingsverktøy som benyttes for å endre og forbedre tjenestene, i tråd med erfaringer og ønsker fra brukerne. Dette vil gi en strukturert tilnærming til å samle og bruke tilbakemeldinger for å forbedre tjenestekvaliteten på en systematisk måte.

Vurdering:

Kommunedirektøren anbefaler en styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten, samt tilbudet rundt psykiske helsearbeid for barn og unge. Dette understrekes gjennom tre hovedpunkter. Først og fremst foreslås etableringen av en dedikert psykisk helsetjeneste for barn, unge og familier gjennom samordning av kommunens spisskompetanse. Dette arbeidet, påbegynt i 2023, vil videreføres i 2024 med en nedsatt arbeidsgruppe og ledet av kommunepsykolog.

Punkt to fokuserer på styrking av de kommunale lavterskeltjenestene, spesielt helsestasjon/skolehelsetjenesten og avdeling psykisk helse. Tjenestene vurderer selv at en økning på 3 årsverk til Familie og helse anses som nødvendig for å imøtekomme dagens behov, herunder hvor blant annet behovet for en kommunepsykolog 2 blir påpekt.

Det tredje punktet understreker behovet for økt økonomisk handlingsrom for kvalitetsutvikling i tjenestene, med fokus på opplæring, faglig utvikling og implementering av effektive tiltak. Dette inkluderer anskaffelse av lisenser til digitale kartleggings skjemaer og implementering av tilbakemeldingsverktøy for systematisk forbedring av tjenestekvaliteten.

Virksomheten Familie og helse ved helsestasjon og skolehelsetjenesten har også søkt tilskuddsmidler for styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten gjennom midler fra Helsedirektoratet for 2024 med bakgrunn i nevnte utfordringer.

Kommunedirektøren tilrår en gradvis opptrapping, samt en evaluering av effekten av en ny organisering av psykisk helsetjeneste til barn og unge. Kommunedirektøren anbefaler å inkludere en stilling som helsesykepleier som det er søkt tilskudd for, med tilsvarende

gradvis opptrapping av ressursen i økonomiplanperioden, gitt at tilskuddssøknad blir innvilget.

Videre foreslår kommunedirektøren å avsette en stilling for å styrke psykisk helsetilbud for barn og unge ved bruk av havbruksfondsmidler for 2024. Legges inn i økonomiplanperioden fra 2025. Tjenesten vurderer selv kompetansebehovet om denne skal være kommunepsykolog eller en person med helse- eller sosialfaglig utdanning, supplert med videreutdanning.

Den siste stillingen tilrås å avventes for å evaluere og se effekten av samordningen av den nye psykiske helsetjenesten i matriseorganisering som beskrevet for barn og unge.